

Apocalipsis

¹ Hädaa mädia'agy, yu'učh hijty jaduñ yhity. Mänitä Dios ja'a Jesucristo ñajtsapxøøyyä coo ja'a Jesucristo ja'a mioonsähajxy yhawaandägájsät tijaty hánajty mobädajp jadaañp tunaañp. Mänitä Jesucristo ja'a quiuguexy jim quiejxtägajch maa ja'a Juangän. Hoy ja'a Juan jaduñ yhawaandägájsäxä. ² Jaduñä Juan yajwiinhijxä. Y yejc ja'a Juan ja'a tøyhajt jaduñ mäduhñtiä wyiinhijxy, coo ja'a Diosmädia'agy tiøyyä nebiä Jesucristo hánajty tøø ñägapxiän.

³ Jootcujc hajxy yhity pønjaty hädaa nocy capxp, pøn-jaty jaduñ mädoob, pønjaty jaduñ hoy cudiumb nej myiñän cujaay. Hiç, mobädajp jaduñ jiada'añii tiuna'añii.

⁴ Høøch Juan hädaa nocy nhädiuumby. Mijts hädaa nocy nyajnäjaayøøby pønjatiä Diosmädia'agy panøcxp jim Asianaaxooty maa ja'a juxtujcpä cajptootypän. Weenä Dios ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy xmio'oy. Homiänaajä ja'a Dios ñä'ägädä hity. Y ja'a juxtujcpä juøhñdy jim hijpä Dioswiinduum, jaduñ ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy xmioobiä. ⁵ Y ja'a Jesucristo, jaduñ ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy xmioobiä. Yeipiä Jesucristo ja'a tøyhajt jaduñ. Jaayá'ayäts jayøjp juyypiøjc. Jaayá'ayäts rey nägøxiä hanehmb. Xchójcäm hajxy jaduñ. Tøø hajxy xñähho'túutäm. Tøø hajxy xyajnhwaats xyajcuhwáatsäm ja'a nbojpä ngädieyhájtäm. ⁶ Jaduñ hajxy tøø xpiädáacäm nebiä reyän, nebiä nähgapxtuutpän; jaduñ ja'a Dios hajxy hoy nmäduunämät. Tsøg hajxy jaduñ cøjxta'axiøø mõj jaančh pädáacäm. Amén.

⁷ Huuc mäadow hajxy; mobädajpä ja'a Jesucristo miä-naca'añ jocjooty. Nägøxiä jäya'ayhajxy yhixa'añ, møød hajxy je'e tøøbä miäyaghó'oguiäbä. Coö hajxy jaduñ yhixa'añ, mänitä jäya'ayhajxy nägøxiä jiø'owa'añ xiuud-sa'añ wiinduhmyhagajpt. Tøyhajt jaduñ.

⁸ “Høøch cøxiä nyajtsohndaac. Y høøch cøxiä nyajmayángombä”, nømä Dios miänaañ. Jaduñ miädi-a'agytiägø'oy coö ja'a Dios homiänaajä ñä'ägä hity. Ja'a Dios møjcuhtuñ cøxiä møød.

⁹ Høøch Juan, haguípxyhøch mijts ja'a Diosmädia'agy nmøødpanøcxy; haguípxyhøch mijts tøø nmøødtsaaçh-pøcy. Tøø ja'a Jesucristo mäjaa hajxy xmióoyäm neby hajxy jaduñ nme'e'xtújcämät. Cooçhä Diosmä-dia'agy-yajwa'xyiibä nga'a najtshixø'owa'añ, møødä Jesucristo miädia'agy, páadyhøch häna'c yaa mädsibø'bä tøø xquiexy maa xiøhatiän Patmos. Nebiä tsúmybiänøch jaduñ yaa nhity. ¹⁰ Mänítøchä Dioshespíritu xñägä-daacy. Näxøø hänajty jaduñ. Mänítøch nmädooyy møc quiapxy njøøxcø'ømáambiøch. Jadúñhøch nmädooyy nebiä xuuxtän. ¹¹ Mänítøch je'e xñämaayy:

—Høøch cøxiä nyajtsohndaac; høøch cøxiä nyaj-mayaamby. Tijaty miiçh mwiinhixaamby, jaduñ mgu-jáayät librojooty. Mänit jim mguéxät maa ja'a her-manodøjc-hajxiän jim Asianaaxooty, maa ja'a juxtujcpä cajptootypän. Jaduñä juxtujcpä cajpt xiøhaty: Efeso, Esmirna, Pérgamo, Tiatira, Sardis, Filadelfia, Laodicea.

¹² Mänítøch nwa'wiimbijty. Je'eçh hänajty nhixaamby pønhoçh hänajty xmiägapxp. Mänítøchä ceratoyøhñdy juxtujc nhijxy, haagä orohädiuñ. ¹³ Jimä Jesucristo hänajty tiäna'ay maa ja'a ceratoyøhñdy ñähmøjcän. Yoñä wyit hänajty miøødä. Orowøønhaam hänajty quiaaçhwøñä. ¹⁴ Jaançh tehñ pioobä quiuhwaay hänajty. Jaduñä wyiin hänajty quiähxø'øgy nebiä jøønhaayän. ¹⁵ Jaduñä tiecy

hänajty yhaambä chämaambä, néjjiämä hobiujxt coo mbó'odät. Jaanč tehñ miøc hänajty quiapxy, nebiä mejy jiäditiän. ¹⁶ Juxtujcä madsa'a hänajty quiø'ogonhaty maa ja'a yhaoguiø'øjän. Yhaawjootiä pejyhespada hänajty miøødä, mejtsnaxä jiojpä. Jaduhñä wyiin jiojpä hänajty quiähxø'ogy nebiä xøø møc yhaññän.

¹⁷ Cooč jaduhñ nhijxy, mänitøch nwiingugädawøøyy nebiä ho'ogypiän. Mänitøch xquiø'onähgajpy ja'a yhaoguiø'ohaam. Mänitøch xñämaayy:

—Ca'a mdsähgø'øy. Høøch ja'a jayøbajtpä, høøch ja'a jaac høxhaambä. ¹⁸ Jújcyhøch hänajty, tøøch hity nho'ogy. Mänitøch njujypiøjcombä. Cábøch mänaa nho'ogaannä. Høøchä cuhdujt jaduhñ nmøød maa ja'a ho'ogyiibä myinø'øyän, maa ja'a ho'pähajxy ñähgäda'aguiän. ¹⁹ Mgujáayäp jaduhñ nebiaty mwiihixa'añ, tijaty jájtäp túunäp jäda'ahaty, møød tijaty jadaánäp tunáanäp. ²⁰ Jaduhñ miädia'agytiägø'øy ja'a tøøbä mhíxiäbä. Ja'a juxtujcpä madsa'ajä, ja'a näjuxtujcpä Diosquexyhajxy je'e, ja'a Dios jim quiejxypä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän, maa ja'a cajpt juxtujcpän. Y ja'a juxtujcpä orotoyøhñdiä, ja'a hermanodøjc-hajxy je'eduhñ, ja'a hajxy jim Diosmädia'agy panøcxpä maa ja'a cajpt juxtujcpän.

2

¹ 'Jaduhñä Diosquexy myajnäjaayø'øwät, ja'a tøø quiexyíjibä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Efeso: "Ja'a Jesucristo, ja'a juxtujcpä madsa'a quionhijpiä, jim je'e tiäna'ay maa ja'a ceratoyøhñdy ñähmøjcän; je'eds jaduhñ mänaamb: ²⁻³ Nnajuøøbiøch jaduhñ coo hajxy hoy mgudiuñ, coo hajxy mõj mmee'xtucy, coo hajxy tøø mdsaačhpøcy ja'a høøchcøxpä, coo ja'a ca'awiindøybä hajxy mga'a mee'xy. Tøø hajxy

mmädia'agyhixy ja'a häna'c-hajxy jaduhñ mänaambä cooc tyijy hajxy tøø quiexyii ja'a Diósäm. Tøø hajxy mnajuø'øy coo hajxy yhöhnda'agy. Hoy hajxy mmee'xtucy. ⁴ Je'ečh nga'a hojwiøøby coo hajxy mga'a nijiootpáatänä neby hajxy jecy mhøxtägøøyyän. ⁵ Tii hajxy hoy coo mga'a nijiootpáatänä. Naxy hajxy mdehmñ nijiootpaadóøjät neby hajxy myajtsohndaquian. Pø caj, nøcxáambøchä mceratoyøhñdyhajxy nbøgáanäm. Cähxø'p jaduhñ coočhä nmädia'agy hajxy jaduhñ xquia'a panócxänä. ⁶ Je'eds hoy coo ja'a nicolaíta miädia'agy hajxy mga'a mee'xä nébiøch jaduhñ nga'a mee'xiän. ⁷ Hamädoowhit hajxy nebiä Dioshespíritu ñäma'ay ja'a hermanodøjc-hajxy maa ja'a juxtujcpä cajptän. Pønjaty mäjädaacp, je'ečhä cuhdujt hajxy nmo'owaamby coo hajxy jimñ ñócxät maa ja'a Dioswiinduumän. Jimä tømDSA'am hajxy jiøø'xa'añ ja'a jugyhajtyejpä.”

⁸ 'Jaduhñä Diosquexy myajnäjaayó'øwät ja'a tøø quiexyíjábä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Esmirna. “Ja'a Jesucristo, ja'a jayøbajtpä je'e møødä høxhaambä. Tøø hijty yho'ogy; tøø jadähooc jiuypiojtägach. Je'eds jaduhñ mänaamb: ⁹ Nnajuøøbiøch jaduhñ coo hajxy mjaančh tehñ chaächpøcy, coo hajxy mjaančh tehñ yhäyoy. (Høøch mijts ja'a hoyhajt ja'a weenhajt nmooby.) Nnajuøøbiøch jaduhñ coo mijtsä judíoshajxy haxøøg xñänømy. Jue'e hajxy jaduhñ, ja'a mõjcu'ugongä miädia'agy hajxy miäbøjcäp. Ja'a hóybäc tyijy hajxy je'eduhñ wyi'i miäbøjpy; cab jaduhñ ñä'a tóyyäbä. ¹⁰ Cab hajxy mdsähgø'øwät hoy hajxy nej cu mja jat cu mja habet. Myajtsumaamb hajxy näje'e ja'a mõjcu'ugongcøxpä. Xñä'a hijxmdsaamb hajxy jaduhñ pø tøyhajt hajxy jaduhñ mjaančh mäbøcy. Majcxøøyyä hajxy mdsaačhpøga'añ. Coočhä nmädia'agy hajxy hamuumdu'joot xquiudiúunät, hoy hajxy cu mja ho'og,

høøch mijts ja'a cuhdujt nmo'owaamby coo hajxy jim mnócxät Dioswiinduum. ¹¹ Hamädoowhit hajxy waambä Dioshespíritu ñäma'ay ja'a hermanodøjc-hajxy maa ja'a juxtujcpä cajptän. Pønjaty mäjädaacp, cab hajxy ñä'ägädä tsaächtiuna'añii ja'a Diósäm; cab hajxy piäda'aga'añii møjcu'uhaam.”

¹² 'Jaduhñä Diosquexy myajnäjaayó'owät ja'a jim tøø quiexyíjábä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Pérgamo: “Ja'a Jesucristo yhaawjooty ja'a pejyhespada miøødä, mejtsnaxä jiojpä. Je'eds jaduhñ mänaamb: ¹³ Nnajuóobiøch cooçh mijts nmädia'agy hoy xquiudiuunä homiänaajä, hoyyä Satanás jim jia gobiernähaty maa mijts mhitiän, hoyyä Antipas jim tøø jia yagho'ogyii. Paady yagho'cä cooçh nmädia'agy hijty xyajwa'xä. Ni wéeñtiøch nmädia'agy hajxy xquia'a høxhijxä. ¹⁴ Je'eçh mábøcy nga'a hojwiøøby coo häna'c wiingmädia'agy hajxy näje'ejaty yajñähixø'øy nebiä Balaam jecy yajñähixøøyyän. Je'edsä Balaam jøjcapxøøyy coo ja'a judíoshajxy ñäma'awóøjät cooc tyijy jaduhñ yhoyyä coo hajxy ñiyhamigähamädownóøjät, coo hajxy quia yhú'ugät tijaty hajxy tøø yoxy maa ja'a quepychechwíinduumän. ¹⁵ Jii häna'c-hajxy näje'ebä, cabä nicolaíta miädia'agy hajxy ñajtshixø'owaanä. Cábøch mábójnäbä ja'a mädia'agy jaduhmbä nmee'xy. ¹⁶ Weenä mädia'agy jaduhmbä hajxy ñajtshixø'øy. Pø caj, nøcxáambøch nmädsibø'owa'añ pønjaty jim haxøøg yajñähixøøby maa mijtsän. Hädaa pejyhespada yaaby nmøødpøch nhaawjooty, hädáajøch nmädsiptunaamby. ¹⁷ Mhamädoowhídäp hajxy waambä Dioshespíritu ñäma'ay ja'a hermanodøjc-hajxy maa ja'a juxtujcpä cajptän. Pønjaty mäjädaacp, je'eçh nyajcayaamby ja'a maná jim yu'uçhpä. Móødøçhä poobtsaa nmo'owa'añ. Jimä jemxyiøø yuugjaayä poobtsaanähgøxp. Ni pøn

jaduhñ quia'a høxcapy quia'a najuø'øy. Jagooyyã yhøxcapy ja'a tøøbã mio'oyíjãbã.”

¹⁸ Jaduhñã Diosquexy myajnãjaayó'øwät ja'a jim tøø quiexyíjãbã maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Tiatira; “Ja'a Jesucristo, jaduhñã wyiin quiähxø'øgy nebiã jøønhaayän. Jaanč tehñ yhaamb jaanč tehñ chãmaambã tiicy néjjiãmã hobiujxt coo mbó'odät. Jaayá'ayäts jaduhñ mãnaamb: ¹⁹ Nnajuøøbiøch jaduhñ coo hajxy hoy mničhøgyii, coo hajxy hoy mmäbøcy, coo hajxy hoy mgudiuiñ, coo hajxy mõj mjaanč tehñ miee'xtucy. Jaduhñhöch nnajuøøbiã coo hajxy jabom-jabom maas hojiaty mgudiuiñ. ²⁰ Je'ečh mäbøcy hoy nga'a mänijwióøyyäp coo ja'a to'oxiøjc jii tu'ug maa mijtsän ja'a xøhajpä Jezabel. Ja'a Dioscøxpäc tyjy miädia'agy. Pero xjiøjcapxøøyyäbøch nmoonsähajxy. Jaduhñ yhöñndaacpä cooc tyjy yhooyã coo hajxy ñiyhamigãhamädowøøjät, coo hajxy quiaiy yhú'ugät tijaty hajxy tøø yoxy maa ja'a quepychechwiinduumän. ²¹ Tøøchã Jezabel mayhooc nja nãma'ay coo ja'a mädia'agy jaduhñbã ñajtshixøøñät. Pero cab jaduhñ ñäl'ägädã najtshixø'øwa'añ. ²² Nyajpa'ambedãambiøch je'eduhñ møødã yhamigohajxy, pø cabã yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixø'øwa'añ. Hoyhøyhöch hajxy nyajtsaačhpøga'añ. ²³ Ngøxy pøgáanãbøchã yhuungã jiu-gyhajthajxy. Jaduhñã hermanodøjc-hajxy nägøxiã ñajuø'øwa'añ maa ja'a juxtujcpã cajptän coochã wyiinmahñdy hajxy nnajuøøyyã. Coo hajxy hoy mguhdujthädät, nmo'owãambiøchã hoyhajt ja'a weenhajt hajxy jaduhñ. Pø cabã, nyajtsaačhpøgãambiøch hajxy jaduhñ. ²⁴ Pønjaty jim jaac hijp Tiatira, ja'a haxøøgmädia'agy hajxy ca'a panøcxpä, ja'a Satanás miädia'agy hajxy ca'a panøcxäbã, cábøch hajxy waamb nhanehmñã. (Tøyhájtäc tyjy ja'a Satanás miädia'agy jaduhñ.) ²⁵ Jagóoyyøch hajxy njaac nãma'ay coo hajxy hoy mgudiúnät neby hajxy naxy

mnä'ägädä cuhdujthatiän, høxtä cóonøch yaa ngädaac-tägátsät. ²⁶ Pønjaty mäjádaacp, pønjátyhøchä nmädi-a'agy hoy xyajtúunäp homiánaajä, je'echá cuhdujt hajxy nmo'owaamby coo hajxy guobiernähádät wiinduhmy-hagajpt, ²⁷ nébiøch nDeedy xquihdujtmooyyän. Møcä cuhdujt hajxy miøødhada'añ. Coo ja'a miädia'agy hajxy quia'a mábøjcäxät, mänit hajxy chaächtiuna'añii, ja'a hajxy ca'a mábøjpä. Jaduhñ hajxy chaächtiuna'añii néjjiämä tu'ts mwojpú'uwät varillaam. ²⁸ Nmo'owáambiøchä jaxiøøm hajxypä. ²⁹ Mhamädoowhídäp hajxy waambä Dioshespíritu ñäma'ay ja'a hermanodøjc-hajxy maa ja'a juxtujcpä cajptän.”

3

¹ Jaduhñä Diosquexy myajnäjaayø'øwät ja'a jim tøø quiexyíjábä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Sardis: “Ja'a Jesucristo, je'edsä Dioshespíritu møødhajp ja'a juxtujcpä, møødá madsa'a juxtujcpä. Je'eds jaduhñ mänaamb: Nnajuøøbiøch cooçh nmädia'agy hajxy xquia'a yajtuunä, hoy häna'c-hajxy jia mäna'añ cooc tyijy mijts hoy mgudiuñ. ² Naçiä mwiiinmahñdy hajxy mdehm ya-jmédsät. Cabä Diosmädia'agy hajxy hoy mjaty cudiuñ. Je'eçh jaduhñ nja tsojpy coo hajxy pedyii mgudiúnät, coo hajxy jaduhñ mga'a nä'ägä tu'udägóyyät. ³ Mjahmiédsäp ja'a homiädia'agy hajxy jaduhñ, ja'a hajxy hijty tøø mhabøquiäbä. Je'eds hajxy myajtúnäp tehngajnä. Najtshixøøñä ja'a mhamdsoo wiinmahñdy hajxy jaduhñ. Pø cabä, jaguiápxyhøch mijts nyajcumädówät. Cab hajxy hänäjty mnajuø'øy mänáajøch mijts nyajcumädowa'añ. ⁴ Jim häna'c näje'e maa mijtsän jim Sardis, cab hajxy nej jiatcø'øy. Coo hajxy hoy wiädity, páadyhøch hajxy xmiøød-wädita'añ poobwitmøød. ⁵ Pønjaty mäjádaacp, poobwit hajxy miøødhadaamby. Cábøchä xiøøhajxy nbo'odaanä

maa hajxy myiñän cujaay librojooty. Jim hajxy ñocxa'añ maačh nDeediän, maa ja'a Diosmoonsän. Mänitøch hajxy jim ngapxpaada'añ, pønjatiä xiøø hñajty miimb cujaay librojooty. ⁶ Mhamädoowhídäp hajxy waambä Dioshespíritu ñäma'ay ja'a hermanodøjc-hajxy maa ja'a juxtujcpä cajptän.”

⁷ Jaduhnä Diosquexy myajnäjaayó'øwät ja'a jim tøø quiexyíjábä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Filadelfia: “Ja'a Jesucristo, cabä tii pojpä tii cädieey miøødä. Ja'a tøyhájtäts jaduhñ ñä'ägä møød. Miøødhájtäbä rey David yhawaatst je'eduhñ. Coø hñajty tii tøø yaghawa'ačh, ni pøn jaduhñ quia'a hagó'øwät. Y coø hñajty tii tøø yhawägüiich, ni pøn jaduhñ quia'a yaghawá'adsät. ⁸ Jaayá'ayäts jaduhñ mänaamb: Nnajuøøbiøch coøch nmädia'agy hajxy hoy xyajtuunä, hoyyä møcmäjaa hajxy jaduhñtiäbaady mga'a ja møødä. Jaduhñhöch nnajuøøbiä coøch mijtsä nxøø xquiapxpáatäbä. Páadyhöch mijts jaduhñ nguhdujtmoy coo hajxy jim mnøcxät Dioswiinduum. ⁹ Pønjatiä møjcu'ugong ja'a miädia'agy jaduhñ mábøjcäp, ja'a judíoshajxy, jaduhñ hajxy miänaambä cooc tyijy ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy pianøcxpä. Cab jaduhñ ñä'ä tøyýäbä. Nä'ä hønñdaacp hajxy jaduhñ. Nyajmedsáambiøch hajxy maa mijts mwiinduumän. Mänitøch hajxy jim nyagijcäda'aga'añ, neby hajxy jaduhñ ñajuó'øwät coøch mijts jaduhñ ndsocy. ¹⁰ Tøøch nmädia'agy hajxy xyajtuunä coo hajxy mmee'xtúgät. Páadyhöch mijts ngüeendähada'añ mänaa ja'a tsø'ty ja'a häyohn hñajty ñaxa'añän wiinduhmyñaaxwiin. Mänitä jäya'ayhajxy nägøxiä chaachpøga'añ. ¹¹ Mobädájpxøch jiiby nhäda'aga'añ. Tehngajnä hajxy jaduhñ hoy mgudiúnät. Jaduhnä cuhdujt hajxy ni pøn xquia'a pójcät coo hajxy jim mnøcxät maa ja'a Dioswiinduumän. ¹² Pønjaty mäjädaacp, cøjxta'axiøø

hajxy jim yhida'añ Dioswiinduum. Ni mänaa hajxy jim quia'a tsoonaanä. Ja'a nDéedyhøchä xiøø, jímhøch nyu-ugjaayaanä maa ja'a wyiinnähgopcøxphajxiän, møødá Dioscajptä xiøø, møød høøch njemyxiøø. Ja'a Dioscajptä, ja'a Jerusalén jemybiä je'e. Jim je'e choona'añ tsajpootyp maa ja'a Diosän. ¹³ Mhamädoowhídäp hajxy waambä Dioshespíritu ñäma'ay ja'a hermanodøjc-hajxy maa ja'a juxtujcpä cajptän.”

¹⁴ 'Jaduhñä Diosquexy myajnäjaayó'øwät ja'a jim tøø quiexyíjábä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Laodicea: “Ja'a Jesucristo, tøyhajtyejp je'e. Ni mänaa quia'a høhnda'agy. Je'e cøxiä yajtsohndaac mäduhñtiä Dios yhädiuuñ. ¹⁵ Jaayá'ayäts jaduhñ mänaamb: Nna-juøøbiøch jaduhñ coøch nmädia'agy hajxy hamuum-du'joot xquia'a panøcxä, hoy hajxy mja mäna'añ cooc tyijy hajxy mmäbøcy. Maas hoy coo hajxy cu mnä'ägä mänaañ coo hajxy mga'a mäbøcy. ¹⁶ Entonces, coo hajxy hamuumdu'joot mga'a mäbøcy, páadyhøch mijts jaduhñ nxøøghada'añ. ¹⁷ Jaduhñ hajxy mmäna'añ cooc tyijy hajxy tii mga'a nä'ägädä yajmaajiaty, cooc tyijy hajxy hoy mjaanç tehñ wiädity. Pero cab hajxy jaduhñ mnajuø'øy coo hajxy tijaty mga'a møødá. Jaduhñ mäwíinäts hajxy mhity nebiä häyoobän, nebiä wiindspän, nebiä nähwa'ads høxwa'adspän. ¹⁸ Nhuuc yajmädógyhøch mijts oro hoybä, møødá poobwit, møødá wiindsooy. Jaduhñ hajxy hoy mhíxät. Coøch mijts xmiänuu'xtá'agät, mänitøchä mbojpä mgädieey hajxy nyajnähwäatsämät. Jaduhñ hajxy hoy jim mnøcxät Dioswiinduum; cab hajxy jaduhñ mnä'ägädä tsähdiúnät. ¹⁹ Ndsójpiøch mijts, pero pø cábøch nmädia'agy hajxy xquiudiunaanä, mänit hajxy nyajcumädowa'añ. Nmägaxaamby nhane'emaamby hajxy jaduhñ. Entonces, naxiä mhaxøøgcuhdujt hajxy mdehñ ñajtshixó'øwät.

Hix, coo hajxy jaduhñ mnä'ä cumädówät. Hamuum-du'jootä nmädia'agy hajxy xquiudiúunät. ²⁰ Huuc hamädoowhit hajxy, nja wi'i miänuu'xtáacypiöchä jäya'ay-hajxy jaduhñ coöch hajxy xjiöjþøg'ó'owät. Mänítöchä piojþä quiädieey hajxy nyajnáhwáatsät. Mänítöch hajxy jaduhñ nmøødhijnät tu'ugmädia'agy. ²¹ Þonjaty mäjädaacp, nmo'owáambiöchä cuhdujt hajxy jaduhñ coöch hajxy xmiøødgobiernähädät. Jadúhñhöch tøø nmäjädaacpä; páadyhöch nDeedy jaduhñ nmøødgobiernähajþä. ²² Mhamädoowhídäþ hajxy waambä Dioshespíritu ja'a hermanodöjc ñäma'ay maa ja'a juxtujcþä tsajtöjcän."

4

¹ Mänítöchä tsajpootyp nwiinhijxy coo yhawa'adsä. Mänítöch jaaya'ay xmiägápxcombä, ja'a jayöbáþthöch hánajty tøøbä xyhuuc mägapxpän. Jaduhñä yo't yajmädooyy nebiä xuuxñtän. Mänítöch xñämaayy:

—Huuc pet yam; nhuuc yaghíxyhöch miich tii jaduhñ jadaánäþ.

² Mänítöchä Dioshespíritu xñägädaacy. Mänítöchä Dios nwiinhijxy; jim hánajty yhäña'ay tsajpootyp. ³ Haamb tsämaambä Dios hánajty nebiä tsaa hoybän, nebiä jaspén, nebiä cornalinan. Yajxonä hi'inçh hánajty quiähxø'øgy maa ja'a Dios hánajty yhäña'ayän. Nebiä esmeraldatsaajän hánajty yhañ chämaamy. ⁴ Jímhöchä majjaya'ay nhijxy nähii'xmädaaxc. Wäditiä ja'a Dios hajxy hánajty jiuhhäñaawiädity. Poobwitmøød hajxy hánajty. Oro hajxy hánajty quiuhjenhajpy. ⁵ Jimä wädsuc hánajty piädsomy maa ja'a Dios hánajty yhäña'ayän. Jädijþä hänee hánajty jim. Juxtujcä jøøn hánajty jim tioy Dioswiinduum. Dioshespíritu je'eduhñ ja'a juxtujcþä. ⁶ Haa jim ja'a Dioswiinduumä, jaduhñä mejy hánajty jim quiähxø'øgy nebiä hijxt jaançh tehñ tiø'xypän.

Mädaaxcä animal ja'a Dios hajxy hänajty jim̄ jiu-hänaawiädity. Cøxiä ñi'x quiopc-hajxy hänajty wyiimøødä, jayøjp̄ jioøxcø'ømhaambiajpy. ⁷ Tu'ug hänajty quiähxø'øgy nebiä leóngän; tu'ug nebiä wajjän; tu'ug nebiä jäya'ayän; tu'ug nebiä jäyøøbiä wiistän. ⁸ Haagä queectmøød hajxy hänajty tädujcjaty. Cøxiä ja'a wiin hajxy hänajty miøødä møød nähgøxp̄ møød joodooty. Xøømdsuhm̄ hajxy hänajty wyi'i miäna'añ:

Jaančh teh̄m̄ wia'adsä Dios;

je'e hajxy nWiindsøn̄hajtäm. Cøxiä mäjaa miøødä;

homiänaajä ñä'ägädä hity cøjxta'axiøø.

⁹ Jaančh hijpä Dios cøjxta'axiøø. Naaghoocä animal ja'a Dios hajxy wyiingudsähgø'øy, ¹⁰ mänitä majjäya'ay ja'a Dios hajxy hänajty wyiinijcäda'agy, ja'a nähii'xmädaaxpä. Mänitä Dios hajxy hänajty jiaančh teh̄m̄ wyiingudsähgø'øy. Mänit hajxy hänajty wyi'i ñiguiuhjeen-du'udyii. Mänitä quiuhjēn̄ hajxy hänajty jim̄ ñajtsconø'øy Dioswiinduum. Mänit hajxy hänajty miäna'añ:

¹¹ Dios, hōjts miičh nWiindsøn̄hajpy.

Hahixøøby jaduñ̄ coo hōjts miičh nwiingudsähgø'øwät,
 coo hōjts nmäná'anät coo miičh ja'a mäjaa
 mmøødä, coo miičh mmøjjä mjaančhä.

Cøxiä wiinä miičh mjaančh teh̄m̄ quiunuu'xy mjaančh
 teh̄m̄ piäda'agy.

5

¹ Mänitøchä Dios nhijxy coo nocy hänajty quiø'øbøc-haty haxädsach, ja'a quiø'ø hahooyhaampiä. Mejtsnaxä nocy hänajty jiaayä. Juxtujc-hit hänajty yhahoochä. ² Mänitøchä Diosmoonsä tu'ug nhijxy, ja'a mäjaa jaančh teh̄m̄ miøødpä. Mänit je'e miänaañ:

—Pøn̄ cuhdujt møød coo yø'ø nocy yhahoo'tstú'udät.

³ Ni pøn cuhdujt hānajty quia'a mөөdä coo ja'a nocy hajxy yhahoo'tstú'udät, coo hajxy yhéebät, ni ja'a jimbä tsajpootypä, ni ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä, ni ja'a jiiipiä mөjcu'uhaambä. ⁴ Mänítөch njaančh tehм jиөөyy, coo pøn cuhdujt hānajty quia'a mөөdä coo ja'a nocy hajxy yhéebät, coo hajxy quiápxät. ⁵ Mänítөchä majjāya'ay tu'ug xñāmaayy:

—Ca'a mjөөñä. Ja'a Jesucristo, je'eds mājādaac. Je'e cuhdujtmөөd coo yө'ө nocy yhahoo'tstú'udät. Ja'a David ja'a yhap yhoc je'e, ja'a jecy jim gobiernähájtäbä Judá-naaxooty. Paadiä Jesucristo xiөhaty ja'a León de Judá.

⁶ Mänítөchä Meeghuung tu'ug nhijxy. Jim hānajty tiāna'ay Dioswiinduum, maa ja'a animal nāmādaaxpän, maa ja'a majjāya'ay nāhii'xmādaaxpän. Cähxө'p hānajty coo hānajty tөө yagho'ogyii. Juxtujcä quiaa'pt hānajty; juxtujcä wyiin hānajtypä. Haa ja'a wyiin juxtujcpä, ja'a Dioshespírituhajxy hānajty je'eduhñ ja'a juxtujcpä. Jim hajxy hānajty wiädity wiinduhmyhagajpt. ⁷ Mänitä Meeghuungä nocy hoy piөjtsoy. Ja'a Dios jaduhñ yejc; yhahooguiө'өhaamby hānajty tөө quiө'өbөc-haty. ⁸ Mänitä Meeghuung wyiinjicādaacä. Ja'a nāmādaaxpä animalhajxy mäwiinjicādaac mөөdä nāhii'xmādaaxpä majjāya'ayahjxy. Cөdu'ugä harpa hajxy hānajty miөөdä. Jimä poom hajxy hānajty miөөdä orojoөnebөhñdioty. Haa ja'a poom jaduhmbä, ja'a Diospa'yaaxөc je'eduhñ. Ja'a Diosmädia'agy hajxy mäbөjpä, je'edsä Dios hajxy hānajty pa'yaaxp. ⁹ Mänitä jemyhөy hajxy yhөөyy:

Miičh cuhdujtmөөd coo yө'ө nocy mhahoo'tstú'udät.

Miičh hөjts xñähho'tuut. Paady hөjts cuhdujt nmөөdä coo hөjts yaa nhídät Dioswiinduum.

Wiinduhmyhagajpt hөjts ndsoөн. Cөjhayuuc hөjts ngapxy.

¹⁰ Miičh hõjts cuhdujt xmiooyy coo hõjts jim ngob-
iernähádát naaxwiin.

Diostuung hõjts ndunaamby nebiä teediän.

¹¹ Mänitõchä Diosmoonsä nhijxy jaančh tehṃ miay.
Ja'a Dios hajxy hānajtṃ jiuhdānaawiädijpy mōōdā animal-
hajxy mōōdā majjāya'ayhajxy. ¹² Mänitā Diosmoonsāha-
jxy mōc jiaančh tehṃ yaaxy:

Yø'ø Meeghuung, yø'ø tøø yagho'ogyii.

Yø'øds cuhdujtmōōd coo jiaančh tehṃ wyiingud-
sāhgø'øwøjät.

Hahixøøby jaduhṃ coo hõjts nmānānāmāt coo cøxiä wi-
inā miøōdā, mōōdā mājaa, mōōd coo quiuhwijiä,
mōōd coo miøjjä jiaančhā.

¹³ Mänit hajxy miānaañ nāgøxiä mädyiijaty ja'a Dios tøø
quiunuu'xy, ja'a jimbā tsajpootypā, mōōdā hädaa yaabā
naaxwiimbā, mōōdā jiipiä møjcu'uhaambā, mōōdā jiipiä
mejjiootypā:

Tsøgä Dios hajxy wiingudsāhgøøyyām mōōdā Meeghu-
ung.

Cøjxta'axiøø hajxy yhida'añ møj jaančh. Møjmäjaa hajxy
miøōd.

¹⁴ Mänitā nāmādaaxpä animalhajxy miānaañ:

—Tsøc.

Mänitā nähii'xmādaaxpä majjāya'ay ja'a Dios hajxy
wyiinijcādaacy. Wyiingudsāhgøøyy hajxy jaduhṃ.

6

¹ Mänitõchä Meeghuung nhijxy coo ja'a nocy tu'hit
yhahoo'tstuuty ja'a hānajtṃ juxtujc-hithahoočpä.
Mänitā animal tu'ug miānaañ:

—Min huug hiṃ.

Coo ja'a animal jaduhṃ miānaañ, jaduhṃ yajmādooyy
nebiä hānee jiäditiän. ² Mänitõchä craa tu'ug nhijxy coo
tøpxt hānajtṃ tu'ug miøōdā. Poobcuaañāhgøxp hānajtṃ

yhäna'ay. Mänitä cuhjen miooyä. Mänit tiu'ubøjcy tsiptuumbä. Mäjäda'agaamb hänajty jaduñ.

³ Mänitä Meeghuung ja'a nocy yhahoo'tstuuty ja'a miämetsc-hithahoočpä. Mänitä miämetspä animal miänaañ:

—Min huug hiç.

⁴ Mänitøchä craa tu'ug nhíxcombä. Tsaptscuaañähgøxp hänajty yhänaabiä. Mänitä cuhdujt miooyä coo ja'a jäya'ayhajxy nøcxy yajnimiädsibøøyii hädaa yaabä naaxwiin, coo ja'a jäya'ayhajxy nøcxy yajniyagho'ogyii. Mänitä yoñhespada tu'ug miooyä.

⁵ Mänitä Meeghuung ja'a nocy yhahoo'tstúutcombä ja'a miädägøøghithahoočpä. Mänitä miädägøøgpä animal miänaañ:

—Min huug hiç.

Mänitøchä craa tu'ug nhíxcombä coo ja'a quixt hänajty tu'ug miøødä. Jiñgwiaañähgøxp hänajty yhänaabiä. ⁶ Mänitøchä mädia'agy nmädooyy maa ja'a mädaaxpä animalhajxy hänajtiän:

—Møjyuu jaduñ jadaañäp. Ja'a trigo tu'kílobä, mägooxmil chowhada'añ. Y ja'a cebada tægøøgkílobä, jaduñ chowhadaambä mägooxmil. Pero cap yø'ø hon myaghäyówät ni yø'ø vino.

⁷ Mänitä Meeghuung ja'a nocy yhahoo'tstúutcombä ja'a miämädaaxc-hithahoočpä. Mänitä miämädaaxpä animal miänaañ:

—Min huug hiç.

⁸ Mänitøchä craa tu'ug njaac híxcombä, ja'a hänajty xøhajpä ja'a mäyagho'pä. Cuaañähgøxp hänajty yhäna'ay ja'a poob-lómnäbä. Høxhaamä mõjcu'uhaambä hänajty piamiñ. Mänitä cuhdujt hajxy miooyä hädaa

yaabä naaxwiin coo jäya'ay hajxy yaghó'ogät tu'mä-daaxc-hitpä. Hadsip hajxy hänajty miäyagho'oga'añ, yuuhaam, pa'amhaam, caahaam.

⁹ Mänitä Meeghuung ja'a nocy yhahoo'tstúutcombä ja'a miämägooxc-hithahoočpä. Mänitöčhä háañämähajxy jiiby nhijxy altarpa'c, ja'a hajxy hänajty tøø yagho'ogyiijäbä ja'a Diosmädia'agyquiøxpä. Paady hajxy yagho'cä coo hajxy hänajty hoy tøø jiaanč tehṃ quiudiuñ. ¹⁰ Mänit hajxy møc yaaxy:

—Dios, miičh højts nWiindsønhajpy. Miičhä tøyhajt mmøød. Mänaa højts nnø'ty xyaghawiimbjätät jiiby naaxwiin.

¹¹ Mänitä poobwit hajxy cødu'ug miooyä. Mänit hajxy ñämaayyä coo hajxy ween jiaac poo'xy høxtä coonä hänajty pedyii tøø yagho'ogyii ja'a hermano ja'a Jesucristo hajxy mäduumbä.

¹² Mänitä Meeghuung ja'a nocy yhahoo'tstúutcombä ja'a miädädujc-hithahoočpä. Mänitä hujx møc ñajxy. Mänitä xøø jyiñøyy nebiä jiñwitän. Mänitä po'o quiähxø'cy nebiä nø'tiän. ¹³ Mänitä madsa'a tsajtcøxpä quiahy naaxwiin jaanč tehṃ miay; jadhun quiahy nebiä piidstøøm piojca'ayän. ¹⁴ Mänitä tsajt yhadägoyyøñä nebiä nocy yhaxädsachän. Mänitä tun cøxiä wiingtuum ñä'ä yajnøcxä møødä naax hänajty hijpä mejyquiujc.

¹⁵ Mänitä jäya'ayhajxy nägøxiä jiiby ñiguiuyu'tsä tsaajutjooty, møødä jimhä tsaadunjootypä, møødä reyhajxy, møødä jäya'ayhajxy møjhjäpä, møødä mäyøøjäya'ayhajxy, møødä soldadowiindsønhajxy, møødä jäya'ayhajxy ja'a møjjuhdujtmøødpä, møødä nä'ä pajäya'ayhajxy.

¹⁶ Mänitä tsaadun hajxy ñämaayy:

—Højts nähgahbéjtäc. Jadhun højtsä Dios xquia'a híxät ja'a jim häñaaabiä tsajpootyp. Jadhun højtsä Meeghuung xquia'a yajtsaächpógät.

¹⁷ Tøø yhabaatnä coo højts hajxy xyajtsaaçhpøgaanä nægøxiä. Cab højts hoy nmee'xtuga'añ.

7

¹ Mänítøchä Diosmoonsä mädaaxc nhijxy coo hajxy hänajty jim tiäna'ay hanidiuhmjaty mäduhnjatiä naax-teec. Mädaaxnaç hajxy hänajty tiäna'ay. Yhadujpiä poj hajxy hänajty, jaduhn quia'a pójnät naaxwiin ni mejywyiing ni quepyquiøxp. ² Mänítøchä Diosmoonsä tu'ug jadähooc nhíxcombä coo hänajty piedø'øy xøøbädsømypiä, coo ja'a Diossello hänajty miøødä. Mänit hajxy møc miøjyaaxä, ja'a nämädaaxpä, ja'a hajxy hänajty tøø quiuhdujtmø'oyiijäbä coo hajxy quiädiéeyät, coo hajxy cøxypänejpiä jiatcø'øwät hädaa yaabä naaxwiin møødä jim mejjiooty. Mänit hajxy ñämaayyä:

³ —Cab hajxy mgädiéeyät jim naaxwiin ni jim mejjiooty, ni yø'ø quepychaa hajxy nej mga'a tünät, høxtä coonä højtsä jäya'ayhajxy hänajty tøø nseñapäda'agy wyiinnähgopcøxp, ja'a hajxy Diosmäduumbä.

⁴ Mänítøchä mäçhohnd nmädooyy coo ja'a Israel yhap yhoc hajxy hänajty yajseñapäda'aga'añ nämägo'x-cujuxychägui'xmädaaxmilpä. Nämajmetscjaty hajxy hänajty yajseñapäda'aga'añ. ⁵ Nämajmejtsmil hajxy hänajty yajseñapäda'aga'añ ja'a Judá yhap yhoc-hajxy, møødä Rubén yhap yhoc-hajxy, møødä Gad yhap yhoc-hajxy, ⁶ møødä Aser yhap yhoc-hajxy, møødä Neftalí yhap yhoc-hajxy, møødä Manasés yhap yhoc-hajxy, ⁷ møødä Simeón yhap yhoc-hajxy, møødä Leví yhap yhoc-hajxy, møødä Isacar yhap yhoc-hajxy, ⁸ møødä Zabulón yhap yhoc-hajxy, møødä José yhap yhoc-hajxy, møødä Benjamín yhap yhoc-hajxy.

⁹ Mänítøchä majiäya'ay nihjxy. Wiinduhmyhagajpt hajxy hänajty chooñ. Cøjhayuucjaty hajxy hänajty miädi-a'agy. Ja'a Dios hajxy hänajty jim̄ jiuhdänaawiädijpy maa ja'a Meeghuungwiinduumän. Jaančh teh̄m miay hajxy hänajty jaduh̄n; cab hajxy hänajty hoy yajmäčhowa'añ. Poobwitmøød hajxy hänajty. Møødä xi'iwhaay hajxy hänajty quio'øgaphaty. ¹⁰ Mänit hajxy nägøxiä yaaxy møc:

Xyajnähwaats højtsä Dios møødä Meeghuung. Gobiernähajpä Dios jaduh̄n.

¹¹ Nägøxiä ja'a Diosmoonsä ja'a Dios hajxy hänajty jiuhdänaawiädity. Møødä majjäya'adiøjc-hajxy hänajty jiuhdänaawiädijtäbä møødä animalhajxy ja'a nämädaaxpä. Mänitä Dios hajxy wyiinjiçädaacy; wyiingudsähgøøyy hajxy jaduh̄n. ¹² Mänit hajxy miänaañ:

Tsøgä Dios hajxy jaančh teh̄m wyiingudsähgøøyyäm cøjx-ta'axiøø.

Tsøg hajxy mänäänäm coo miøjjä jiaančhä, coo quihwi-jiä, coo miäjaamøødä.

Tsøg hajxy nämáayyäm: “Dioscujú'uyäp.”

¹³ Mänítøchä majjäya'ay tu'ug xmiäyajtøøyy:

—Pønäda'a yø'øduh̄n poobwitmøød. Maa hajxiäda'a chooñ.

¹⁴ Mänítøch nhadsooyy:

—Wiindsón, cábøch nnajuø'øy. Miičhāda'a mnajuøøby. Mänítøch xñāmaayy:

—Yø'ø jäya'ayhajxy, tøø hajxy jiaančh teh̄m chaäch-pøcy. Tøø hajxy ñähho'tu'udyii ja'a Meeghúungäm. Jaduh̄n hajxy tøø yajnähwáatsäbä. ¹⁵ Paady hajxy jim̄ tiäna'ay Dioswiinduum. Xøømdsuhmä Diostuung hajxy jim̄ tiuñ. Cueendähajtäp hajxy ja'a Diósäm. ¹⁶ Cabä yuu hajxy mänaa yagjuø'øwaanä, ni cab hajxy tiød-sø'øwáañänä. Cab hajxy xiøøno'ogáañänä, ni cab hajxy

yhanho'ogáanänä. ¹⁷ Ja'a Meeghuung, jim yhity maa ja'a Dios yhána'ayän. Je'e hajxy cweendähadaamb yajxon. Cab hajxy jiø'owaannä xiuudsannä je'eguiøxpä coo hajxy yajxoonda'aga'añii ja'a Diósäm.

8

¹ Mänitä Meeghuung ja'a nocy yhahoo'tstúutcombä ja'a miäjuxtujc-hithahoočpä. Mänit jim yhamooñ tsajpootyp cupc-hora. ² Mänitä Diosmoonsä juxtujc nhi-jxy coo ja'a Dios hajxy hánajty jim wyiindána'ay. Mänitä xuuxt hajxy miooyyá cødu'ug. ³⁻⁴ Mänitä Diosmoonsä wiingpä miejtspä. Jimä orojøønebøhñdy hánajty miøødä. Mänit hoy tiánaaxiøpy maa ja'a orohaltar mäwiingonän, jim mädøyyä maa ja'a Dios hánajty yhána'ayän. Mänitä poom may miooyyá coo jim jiógät ja'a orohaltarnähgøxp. Coo'pä ja'a poomjoc hánajty jim maa ja'a Diosän. Jimä Dios hajxy hánajty pia'ya'axy, ja'a Diosmädia'agy hajxy hánajty mæbøjpä. ⁵ Mänitä Diosmoonsä ja'a jøønebøhñdy quionø'cy. Mänitä jøømbajc hoy quiuwobø'øy, ja'a hánajty jim hijpä maa ja'a altarän. Mänit quiuhga'tsnajxy naaxwiin. Mänit wiädsujcy møødä hänee yaaxy. Mänitä hujx ñajxy.

⁶ Haa ja'a näjuxtujcpä Diosmoonsähajxiä, ja'a xuuxt-møødpä cødu'ugä, mänit hajxy ñiyhahixøyyänä coo hajxy hánajty xiu'uxa'añ.

⁷ Mänit tu'ug xiuuxy. Mänitä caandøetstuu quiahy hädaa yaabä naaxwiin møødä jøøn møødä nø'ty. Mänitä naaxwiin tiooyy ja'a hánajty miädägøøghitpä cøxiä, møødä quepychaa møødä hujtshaay.

⁸ Mänitä Diosmoonsä ja'a miämetspä xiuuxy. Mänitädsä tun crúundäbä hoy quia'ay mejjiooty. Tooby hánajty je'e. ⁹ Mänitä miädøøgpä mejy ñø'tiøoyy. Cøxy ho'c ja'a animalhajxy jaduhñ. Cøjxä barco qyiñ.

¹⁰ Mänitā Diosmoonsä miädägøøgpä xiuuxy. Mänitā madsa'a crúundäbä quiah y jim tsajpootyp. Tooby hänajty je'ebä. Mänit hoy quia'ay maa ja'a miädägøøghitpä møjnøøjän, maa ja'a miädägøøghitpä nøøgopcän. ¹¹ Jaduhñä madsa'a hänajty xiøhaty Tahm. Mänitā nøø miädägøøghitpä tiahmøøbiä. Mänitā jäya'ayhajxy may yho'cy.

¹² Mänitā Diosmoonsä miämädaaxpä xiuuxy. Mänitā xøø tu'nax yho'cy maa hänajty yhawijtstuquiän ja'a miädägøøghitpä. Jaduhñä po'o jiajpä møødä madsa'a. Mädaaxc-hora ja'a xøø hänajty quia'a hañ xøøm; mädaaxc-hora ja'a po'o hänajty quia'a hañ coods.

¹³ Mänitøchä wiistä tu'ug nhijxjäyøøyy tsajtcøxp. Mänit møc yaaxy:

—Coo ja'a Diosmoonsähajxy jiaac xú'uxät ja'a jaac tægøøgpä, mänitā jäya'ayhajxy jiaanč tehñ chaächpøga'añ, ja'a hajxy jiiby tsänaabiä naaxwiin.

9

¹ Mänitā Diosmoonsä miämägøøxpä xiuuxy. Mänitøchä madsa'a tu'ug nhijxcahy, naaxwiin hoy quia'ay. Mänitā madsa'a hawaatst mioooyä coo ja'a jut jaduhñ yhawäguii'tstú'udät ja'a jaanč tehñ quiøøcpä. ² Mänitā jut yhawägüiitstuuty. Mänitā jøønjoc qui'ixc piädsøømy. Mänit cøxp chajpejty. Mänitā xøø cøjx wyiindägø'øyii. Mänitā tsajt cøjx jiaty jøønjocjooty. ³ Mänitā mamiu'u jocjooty piädsøømy. Mänit hajxy yaa tiägøøyy jäyøøbiä hädaa yaabä naaxwiin. Mänitā mu'u tøjpt hajxy mioooyä nebiä caa'ptiøjptän. ⁴ Mänit hajxy yhanehmä coo hujtshaay hajxy quia'a jóø'xät ni quepychaa. Je'e hajxy tiøbäp pønjetiä Diosseñä hänajty ca'a møød wyiinnähgopcøxp. ⁵ Coo pøn jaduhñ tiøbøøjät, jaduhñä mu'udøjpt jiäwø'øwa'añ nebiä caa'ptiøjpt jiäwø'øyän. Mägøøxpø'o

ja'a mu'uhajxy hānajty miädōba'añ. Pero cabā cuhdujt hajxy miooyā coo jāya'ay hajxy yaghó'ogāt. ⁶ Ja wi'i yho'ogaambā jāya'ayhajxy hānajty, pero cab hajxy jaduhñ ñä'ä ho'oga'añ.

⁷ Jaduhñ mäwīnādsä mu'uhajxy hānajty quiāhxø'øgy nebiä tsiptuumbä cuaayän. Jim hajxy hānajty miøødä quiuhdum nebiä orocuhjenbän. Jaduhñä wyiin jiojpha-jxy hānajty quiāhxø'øgy nebiä ya'adiøjcän. ⁸ Jaduhñä cuhwaay hajxy hānajty miøødä nebiä to'oxiøjcuhwaayän. Jaduhñä tiu'tsthajxy hānajty quiāhxø'øgy nebiä leóntu'tstän. ⁹ Nähbujxt cuhbujxt hajxy hānajty nebiä hacxpøjtän. Coo hajxy hānajty jiäyøy, jaduhñ hajxy hānajty jiädity nebiä tsiptuumbä cuaaguiarretän. ¹⁰ Jaduhñä tøjpt hajxy hānajty miøødä nebiä caa'ptiøjptän. Jaduhñä cuhdujt hajxy hānajty miøødä coo jāya'ay hajxy tióbat mägooxpo'o. ¹¹ Haa ja'a mu'u wyiindsøñhaxjiä, jutjooty hānajty chāna'ay, ja'a jaanč tehñ quiøøcpä. Jegyhajty hijty je'e tiuñ Diosmoonsä; tøø yhøxquéjxänä. Abadón hānajty xiøhaty hebreohayuuc-haamby. Apolión hānajty xiøhaty griegohayuuc-haamby. Jaduhñ miädia'agytiägø'øy, ja'a mäyajcuhdägoobiä.

¹² Jaduhñä tsø'ty tu'ug jiajtä. Metscä tsø'ty hānajty quia'a pedyiinä.

¹³ Mänitä Diosmoonsä miädädujcpä xiuuxy. Mänitøchä mädia'agy nmädooy coo jāya'ay jim quiapxy maa ja'a orohaltarän, jim Dioswiinduum. Hamädaaxteecä orohaltar hānajty. ¹⁴ Mänitä Diosmoonsä miädädujcpä ñämaayy, ja'a hānajty tøøbä xiu'uxiä:

—Nøcx ja'a Diosmoonsähajxy mädaaxpä mäguejø'øw, ja'a jim cuxochpä maa ja'a Eufratesmøjnøjän.

¹⁵ Mänit hajxy hoy miäguejø'øy. Mänit hajxy wyiinguejxä coo jāya'ay hajxy yaghó'ogāt tu'ug tægøøgpuxy. Jäguemiä hajxy hānajty tøø yajñhdijy coo hajxy

miäyaghó'ogät. Coo ja'a miädädujcpä Diosmoonsä jaduhñ xiuuxy, habaat jaduhñ coo hajxy jiatcó'owät. ¹⁶ Mänítöch nmädooyy coo mejtsmägo'xmillón soldado hajxy hänajty miøødä; haagä cuaayhãñaaby hajxy hänajty jaduhñ.

¹⁷ Haagä caačhpujxtä soldadohajxy hänajty. Jaduhñä pujxt color hänajty miøødä, møødä tsaptspä, møødä hucypiä, møødä pu'tspä. Jaduhñä cuaay quiopc-hajxy hänajty nebiä leóncopcän. Tägøøgtu'u hänajty jiiby piädsomy yhaawjooty, møødä jøøn, møødä joc, møødä azufre. ¹⁸ Jaduhñä jäya'ayhajxy yagho'cä ja'a tu'ug tägøøgpuxypä, jøønhaam, joc-haam, azufrehaam. ¹⁹ Jimä cuaay mäjaa hajxy hänajty miøødä maa yhaawhaxiän møød jiiby maa tiu'tsthaxiän. Jaduhñä tiu'tsthaxxy hänajty quiähxø'ogy nebiä tsahñdycopcmøødpän. Ja'a tiu'tsthaama jäya'ay hajxy hänajty yajtsu'üch.

²⁰ Pero ja'a jäya'ayhajxy ja'a mähmøøyyäbä, cabä haxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixøøyy. Møjcu'ugong hajxy hänajty jiaanč tehñ wyiingudsähgøøñäp, møødä oronähwopy, møødä platanähwopy, møødä hobiujxtnähwopy, møødä tsaahädiuñ, møødä quepychech. Cab yø'ø-duhmbä ñä'ä hixy, ni quia'a mädoy, ni quia'a yo'oy. ²¹ Wi'i jiäya'ay-yagho'pnä ja'a jäya'ayhajxy hänajty. Wi'i miäbädaacnä hajxy hänajty haxøøgwiinmahñdyhaam. Wiingä tägachä to'oxiøjc hajxy miøødtsäna'ayñä. Møød hajxy hänajty wyi'i mieečñä.

10

¹ Mänítöchä Diosmoonsä tu'ug nhijxy jaanč tehñ miäjaamøød. Jim hänajty miänacy tsajpootyp. Jocjooty hänajty miänacy. Jimä hi'inč hänajty miøødä quiuhduum. Jaduhñä wyiin jiojp hänajty jiajy nebiä xøøjän. Jaduhñä tiecy hänajty quiähxø'pä nebiä toobiän. ² Jimä nocyhuung hänajty quiø'øbøc-haty ja'a haxädsajtsu'udypä.

Mänitā yha hoodiecy piādaacy mejywyiing. Mänitā yhanajytiacy piādaacy tø'ødstuum. ³ Mänit mœc yaaxy nebiā leóngän. Mänitā hänee ja'a juxtujcpä yaaxwiimbijty. Capx hajxy jaduhñ. ⁴ Mänitøch nja tægø'øwaañ cujahbiā waambä häneehajxy quiapxy. Mänitøchä jäya'ay tu'ug xñämaayy jim tsajpootyp:

—Cab jaduhñ mgujáayät nebiā häneehajxy quiapxiän. Ni pøn jaduhñ mga'a yajmøødmädiá'agät.

⁵ Haa ja'a Diosmoonsä hänajty jim tänaabiä mejywyiing møød jim tø'ødstuum, mänit yha hooguiø'ø chajxajy.

⁶ Mänit miänaañ:

—Cøjxta'axiøø ja'a Dios ñä'ägädä hity. Cøxiä quiunuu'xy møødä tsajt, møødä naaxwiin, møødä mejy, hotyehm miädyiijatiä. Ja'a Dios jaduhñ mänaamb cooc tøø yhabaatnä. ⁷ Coø yhabáadät coo ja'a miäjuxtujcpä Diosmoonsä xiu'uxa'añ, tøø ja'a Dios hänajty yajtøjtiaty nebiä quiuguexy hajxy hänajty jecy tøø yhawaanän. Cabä wiinghäna'c yhawaanä; ja'a quiuguexiähajtiä yhawaanä.

⁸ Mänitøchä jäya'ay jim tu'ug xñämäaguiombä tsajpootyp:

—Nœcx ja'a nocyhuung pøjtsow ja'a haxädsajt-stu'udypä, ja'a Diosmoonsä quiø'øbœc-hajpiä.

⁹ Mänitøchä Diosmoonsä ja'a nocyhuung hoy nmäyujwa'añ coöch xmió'owät. Mänitøch xñämaayy:

—Pœc; pu'uy. Pa'ag mhaawjooty mjuø'øwa'añ nebiä møjtsiinnøøjän. Pero coo jiiby quiäda'aga'añ maa mjøø'xytiøjcän, mänit mjuø'øwa'añ coo tiahmä.

¹⁰ Mänitøchä nocyhuung hoy njaanç pøjtsoy. Mänitøch njaanç puhy. Pá'aghøch jaduhñ njaanç juøøyy nhaawjooty nebiä møjtsiinnøøjän. Pero coo jiiby jiaanç cädaacy maaç njøø'xytiøjcän, mänitøch njaanç juøøyy coo tiahmä. ¹¹ Mänitøch hajxy xñämaayy:

—Tsipcøxp mnägapxtägátsät nebiä jäya'ayhajxy jia-ada'añ yhabeta'añän, ja'a hajxy jim tsänaabiä wiinduh-myñaaxwiin, ja'a hajxy wiinduhmyhayuuc mädiaacpä, mөөdä gobiernähajxy.

11

¹ Mänítöchä paxyquipxt hajxy xmioooy. Mänítöch hajxy xñämaayy:

—Nøcx ja'a Diostøjc quipx mөөdä altar. Mächow ja'a jäya'ayhajxy, nänaagä Dios hajxy wyiingudsähgø'øy.

² Pero cab jaduñ jim mguípxät Diostøghaguuy. Ja'a jäguembä-jäya'ay ja'a cuhdujt hajxy tøø mio'oyii coo hajxy jim guiobiernähádät maa ja'a Dioscajtän juxychägui'xmejtspo'ö. ³ Nguexáambiöchä nguguexy metscä coo hajxy jim miädiá'agät ja'a hөөchcøxpä juxychägui'xmejtspo'ö. Jiñwitmөөd hajxy wiädita'añ.

⁴ Haa ja'a Diosquexyhajxy nämetspä, ja'a olivoquepy hajxy je'e ja'a metspä, mөөdä ceratoyøhñdy metspä, ja'a jim tänaabiä Dioswiinduum. Ja'a Dios ja'a naaxwiin cunuu'x. ⁵ Coo ja'a Dioscuguexyhajxy hánajty cøxypänejpiä jia tuna'añii, mänitä jøøn hajxy yhøxpäxujja'añ yhaawjooty. Cøxy toyaambä miädsiphajxy hánajty jaduñ. Jaduñ hajxy yho'oga'añ. ⁶ Cuhdujtmөөdä Dioscuguexyhajxy hánajty coo hajxy quia'a yajtú'uwät, naagxøø hajxy hánajty miädia'aga'añ ja'a Dioscøxpä. Jaduñä cuhdujt hajxy hánajty miöödäbä coo nøø hajxy wia'añdiúnät, yajnø'tycójät. Jaduñä cuhdujt hajxy hánajty miöödäbä coo ja'a jäya'ay hajxy jajpa'am-bédät hädaa yaabä naaxwiin, coo häyohn hajxy yag-jadóøjät, naaghoocä jioothajxy hánajty chocy. ⁷ Coo hajxy hánajty tøø miädiaacpädøøñä, mänitä animal jiiby tu'ug piädsøma'añ maa ja'a jut jaançh tehñ quiøøcpän. Mänitä Dioscuguexyhajxy yagho'oga'añii. ⁸⁻⁹ Tägøøgxøø

ja nähgupc hajxy jim wyijtsna'awa'añ møjcajptooty maa ja'a Jesús jecy miøjpahbejtän cruzcøxp. Haa ja'a cajptjäya'ayhajxiä, haxøögä cuhdujt hajxy hänajty miøødä nebiä jecyjiäya'ay ja'a cuhdujt hajxy hijty miøødän, ja'a hajxy hijty jim jegyhajty tsänaabiä Sodoma møødä Egipto. Cabä cuhdujt hajxy ñä'ägä yega'añ coo ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy jim yajnaaxtägø'øwøøjät. Minaamb hajxy yheeba'añii. Wiinduhmyhagajpt hajxy choona'añ. Cøjhayuuc hajxy miädia'aga'añ. ¹⁰ Jaančh tehṁ xioondä'agaambä jäya'ayhajxy hänajty coo ja'a Dioscuguexyhajxy hänajty tøø yho'ogy. Paady hajxy hänajty jootcujc ñijiäwøöyänä, cab hajxy hänajty yhadsibáanänä. Paady hajxy hänajty hotyijä ñä'a nimio'owa'añii hamiñ haxøpy. ¹¹ Coo tägøøgxøø ja nähgupc hänajty tøø yhabety, mänitä Dios ja'a quiuguexyhajxy hänajty yagjujypiøga'añ jadähooc. Pønjaty hänajty hixaamb, mänit hajxy hänajty chähgøøbiøga'añ. ¹² Mänitä Dioscuguexyhajxy miädowa'añ coo hajxy hänajty møc miøjya'axyii jim tsajpootyp:

—Pet hajxy yam cøxp.

Mänit hajxy jocjooty ñøcxa'añ tsajpootyp. Hixáanäp hajxy ja'a miädsípäm. ¹³ Mänitiä hujx jaančh tehṁ miøc ñaxa'añ. Mänitä tøjc may piuma'añ ja'a miämajc-hitpä jim cajptooty. Juxtujcmilä jäya'ayhajxy yho'oga'añ. Ja'a hajxy hänajty tøø jiaac mähmó'øyäbä, jaančh tehṁ chähgøøwaamb hajxy jaduñ. Mänitä Dios tsajpootypä hajxy wyiingudsähgøøwa'añ.

¹⁴ Jaduñ ja'a tsø'ty ñajxy ja'a miämetsc-hoocpä. Paquiä yhabaadáangombä coo ja'a miädägøøgpä ñaxáangombä.

¹⁵ Mänitä miäjuxtujcpä Diosmoonsä xiuuxy. Mänit hajxy jim møc yaaxy tsajpootyp:

Ja'a Jesucristo hajxy nWiindsøñhátäm.

Tøø je'le miøjtägø'øy wiinduhmyñaaxwiin.

Cøjxta'axiøø guiobiernähadaañnä.

¹⁶ Jimä nähii'xmädaaxpä majjäya'ay ja'a Dios hajxy häna-jty jiuhhäñaawiädity. Mänitä Dios hajxy hoy wyiinjiçä-da'agy. Wyiingudsähgøøyy hajxy jaduhn. ¹⁷ Mänit hajxy miänaañ:

Dios, højts miiçh nWiindsønħajpy.

Cøxiä miiçh mäjaa mmøødä. Cøjxta'axiøø miiçh mhity.

Dioscujú'uyp coo miiçh tøø mmøjtägøøñä, coo tøø mdägøøñä gobiernähajpä.

¹⁸ Tøø ja'a jäya'ayhajxy nägøxiä jia jootma'ady. Pero tøø yhabaady coo miiçh myajcumädowaañnä.

Tøø yhabaady coo miiçhä ho'ogyjiäya'ayhajxy myajtøy-hajtyegaañnä, coo myajcuhdägoyyaañnä pønjataiä jäya'ayhajxy yaa yajtu'udägooby hädaa yaabä naaxwiin.

Jaduhñ tøø yhabaatpä coo miiçhä hoyhajt ja'a weenhajt hajxy mmo'owa'añ pønjaty miiçh tøø xquiapx-paady, møød pønjataiä mmädia'agy hamuum-du'joot tøø xyajtuunä,

møød pønjaty miiçh tøø xwyiingudsähgø'øy, hoyyä mõj-tuung hajxy tøø quia'a ja møødhaty.

¹⁹ Mänitä Diostøjc jim yhawaach tsajpootyp. Mänitä caja jiiby quiähxø'cy tøgooty møødä contrato, ja'a Dios jecy yajcuhdüçbä. Mänit tiägøøyy wädsujpä. Mänitä hänee møc jiädijty; møødä hujx møc ñajxy. Mänitä caandøøtstuu may quiahy.

12

¹ Mänitä hijxtahnd jim quiähxø'cy tsajtcøxp jaançh tehñ hoy-yagjuøøñä. Jimä to'oxiøjc hänajty tu'ug yhajajy nebiä xøøjän. Jimä po'o hänajty yajtehmbety. Majmetscä madsa'a hänajty quiuhjenħaty. ² Tøø hänajty tiehñ yhabaatnä coo yhuungpaada'añ. Paady hänajty

wy'i ya'axy. ³ Mänitā hijxtahnd wiingpä wyiingähxó'-combä. Tu'ugä dragón hānajty cruundä. Tsaptsä ñi'x hānajty. Juxtujcä quiopc hānajty haagä cuhjenmøød. Majcä quiaa'pt hānajty. ⁴ Tiu'tsthaamä madsa'a tu'ug tägøøgpuxypä yajcahy naaxwiin ja'a tsajtcøxpä. Mänitā dragón hoy wyiindānaaxiøpy ja'a to'oxiøjc ja'a hānajty huungpaadaambä. Nägooyyā yhuung hānajty myina'añ, mänit hānajty chu'udsa'añ. ⁵ Mänitā ya'ayhāna'c myiññ. Je'e hānajty tunaamb gobiernā wiinduhmyñaaxwiin. Møc hānajty jadhñ jiaančh tehñ yhane'ema'añ. Mänit jim yajnøcxä Dioswiinduum. ⁶ Mänitā to'oxiøjc piäyø'cy. Pactuum ñøcxy. Jimä Dios hānajty tøø yajñahdijy coo jim yajcayøøjät mil cumejtsmägo'x cudägøøghii'xxøø.

⁷ Mänitā tsip jim piädø'nä tsajpootyp. Ja'a Miguel hānajty tuumb Diosmoonsäwiindsøn. Je'e ja'a Diosmoonsähajxy miøødpädø'c. Ja'a dragón ja'a mioonsähajxy møød-pädø'pä. Mänit hajxy ñiñamejtsä. ⁸ Cabä dragónhajxy ñä'ä mājādaacy. Mänit hajxy quia'a cuhdujtmóoyyānā coo hajxy jim jiaag hídāt tsajpootyp. ⁹ Mänitā dragónhajxy jim yhøxquéjxänä; yaa hajxy miānajnā hädaa yaabä naaxwiin. Haa ja'a dragónhajpä, ja'a møjcu'ugong je'e, ja'a jecychahñdy je'e. Jadhñ je'e xiøhajpä Satanás. Je'e hajxy yaa xwiinhøhñäm hädaa yaabä naaxwiin.

¹⁰ Mänitā jāya'ay jim møc yaaxy tsajpootyp.

—Tøø ja'a Dios miājāda'agy. Gobiernā je'e tiunaamby møødä Jesucristo. Tøø ja'a møjcu'ugong yhøxquéjxänä. Xøømdsuhñ højts nmägu'ughajpähajxy hijty jim yajñahdsømyii Dioswiinduum. ¹¹ Paady højts nmägu'ughajpähajxy tøø miājāda'agy, coo ja'a Meeghuung hajxy tøø xñähho'túutäm, møød coo ja'a Dios hajxy quiaapxpaady. Hoy hajxy hānajty jia ho'oga'añ, cab hajxy hānajty chähgø'øy. Hamdsoo hajxy jadhñ ñiñähdujcä coo hajxy yhó'ogät. ¹² Mxoondá'agäp hajxy, pønjaty jim tsānaaby

tsajpootyp. Pero pønjaty jiiby tsänaaby naaxwiin, haxøog hajxy mäböcy mjada'añ mhabeta'añ, je'eguiøxpä coo ja'a møjcu'ugong hajxy jiiby tøø xñägäda'agy. Hawa'anda'agaambä møjcu'ugong jaduħñ. Najuøøby jaduħñ coo cuhdujt jejcy quia'a møødhada'añ coo cøxypänejiä jiatcó'øwät.

¹³ Coo ja'a dragón yhijxy coo hänajty tøø quiäda'agy naaxwiin, mänitä to'oxiøjc tiägøøyy päboobiä, ja'a hänajty tøø yhuungpádiäbä. ¹⁴ Mänitä to'oxiøjc wiistäqueect metsc miooyyä møjjaty, neby jaduħñ jäyøy ñócxät pactuum maa hänajty yajcaya'añiijän tägøøgjomøjtä cupc. Jäguemä dragón miähmó'øwät. ¹⁵ Mänitä dragón nøø com yhøxpäxujy nebiä to'oxiøjc jaduħñ ñøøgomdsømøøjtät. ¹⁶ Mänitä nøøgom cøjx yhuugø'øy naaxooty. Puhbejtä ja'a to'oxiøjc jaduħñ. ¹⁷ Mänitä dragón ja'a to'oxiøjc jiaanč tehñ nähawa'andaacy. Mänitä dragón tiägøøyy tsiptuumbä møødä to'oxiøjc yhuunghajxy, ja'a hajxy hänajty yaa tsänaabiä hädaa yaabä naaxwiin, ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty mäböjpä, ja'a Jesucristo hajxy hänajty capxpaatpä.

13

¹ Jímhøch hänajty ndäna'ay mejypia'a. Mänitøchä animal cruundä nhixpädsøømy mejjiooty. Juxtujcä quiopc hänajty haagä xøømøød. Haa ja'a xøø jaduħmbä, haagä haxøøgjatiä Dios hajxy ñänømy. Majcä quiaa'pt hänajty haagä cuhjenmøød. ² Jaduħnä ñi'x hänajty nebiä cuxiøøbøjtän. Jaduħnä tiicy hänajty nebiä osotequiän. Jaduħnä yhaaw hänajty nebiä leónhaawän. Mänitä animal møjcuħdujt miooyyä møødä møcmäjaa. Ja'a dragón jaduħñ yejc; yhamdsoo je'e jaduħñ. ³ Tu'ugä animal quiopc hänajty quiähxø'øgy nebiä cuhbuxypän. Tøø

hänajty chóoccombä. Mänitä jäya'ayhajxy nägøxiä jiaanč tehṃ yagjuøøyy. Mänitä animal hajxy tiägøøyy pawädijpä. ⁴ Mänitä dragón hajxy wyiingudsähgøøyy, je'eguiøxpä coo ja'a animal møjcuहुdujt hänajty tøø mio'oy. Jaanä ja'a animal hajxy wyiingudsähgøøbiä. Jaduhṃ hajxy hänajty miäna'añ:

—Ni pøn mäjaa jaduhṃ quia'a møødä nej yø'ø animal mäjaa miøødän. Ni pøn jaduhṃ quia'a mäjäda'agät coo yø'ø animal hajxy ñä'a mädsibø'øwät.

⁵ Mänitä animal cuहुdujt mioøyyä coo ja'a Dios haxøøg ñänómät. Jaduhṃ quiuhdujtmóøyyäbä coo yhané'emät juxychägui'xmejtspo'o. ⁶ Jaanč jatcøøyy jaduhṃ. Haxøøgä Dios jiaanč nänøømy, møødä Dios tiøjc, møødä hajxy jim hijpä tsajpootyp. ⁷ Jaduhṃ quiuhdujtmóøyyäbä coo miädsibø'øwät ja'a Dioshuunghajxy, coo ja'a Dioshuunghajxy quia'a yajmäjäda'agøøjät. Mänit quiuhdujtmóøyyäbä coo ja'a jäya'ayhajxy yhané'emät nägøxiä, ja'a hajxy yaa tsänaabiä wiinduhmyñaaxwiin. ⁸ Je'eds hajxy jaduhṃ animalwiingudsähgøøyy, pønjatiä xiøø hänajty jim ca'a miimb cujaay nocyquiøxp, ja'a Meeghuung miøødpä, ja'a højts xñähho'túutämbä. Pønjaty cøjxta'axiøø jugyhadaamb nebiä Dios jjugyhatiän, je'edsä xiøøhajxy jim miimb cujaay nocyquiøxp. Tøøyyämä xiøøhajxy hänajty quiujáhyyäxä coo ja'a naaxwiimbä yhawijy tiøø'xtaacy.

⁹ Naxy hajxy hädaa mhuuc tehṃ wyiinjuø'øwät. ¹⁰ Pønjaty mädsuumṃb, yajtsuumṃdägatsaamb hajxy je'ebä. Pønjaty mäyagho'p espadahaam, jaanä jaduhṃ hajxy yagho'tägatsáanäbä espadahaam. Hiṃ, pønjaty jaduhṃ Dioshuung, tsipcøxp hajxy miee'xtúgät; tsipcøxp hajxy miäböगत.

¹¹ Mänítøchä animal wiingpä nhijxnaaxwiimbäd-søomy. Jaanä cruundä je'ebä. Metscä quiaa'pt hänajty je'e nebiä meeghuungcaa'ptän. Wiing hänajty quiapxy miädia'agy nebiä dragóngän. ¹² Jaduhndsä møjcuहुdujt hänajty miøødäbä nebiä jayøbajtpä møjhanimalän. Quipxy hajxy hänajty yhane'emy nämetscä. Mänitä miämetspä møjhanimal yhanehmy coo ja'a jayøbajtpä wyiingudsähgø'øwøøjät, ja'a hänajty cuhbuxypä tøø chø'oguiäbä. ¹³ Haa ja'a møjhanimal miämetspä, madiu'u hijxtahnd yajcähxø'cy haagä hoy-yagjuøøñäjaty. Hijxwiinduumä jøøn yajcahy naaxwiin. ¹⁴ Coo ja'a jaya'ayä hijxtahnd hajxy yhijxy, yaghijxmañøøyyä hajxy jaduhn. Mänit hajxy ñamaayyä coo ja'a animal hajxy yhahädiuunnáxät, ja'a hänajty tøø quiuhbuxyíijäbä. ¹⁵ Mänitä miämetspä animal quiuhdujtmooyyä coo ja'a animal yhahädiuunnaxy yagjujypiógät, yajcapxø'ögät. Jaduhn je'e quiuhdujtmóoyyabä coo yajyagho'ogøøjät pønjatiä animalhahädiuunnaxy ca'a wiingudsähgø'øwaamb. ¹⁶ Mänitä tsaangu'ughajxy nägøxiä yajseñapädaacy maa yhahooguiøøhajxiän, o maa wyiinnähgopcøxphajxiän, miøjjä miuutscä, miäyøø quia'a mäyøøjä. ¹⁷ Pøn hänajty ca'a señamøød, pønä animal xiøø hänajty ca'a møødhájtäp, o ja'a ñúmero, cabä cuहुdujt hajxy hänajty mio'oyii coo hajxy jiúyät, coo hajxy tióogät. ¹⁸ Pøn cuhwijy, pøn wiinjuøøby, ween yhuuc najuø'øy nebiä animal ñúmero miädia'agytiägø'øy. Jaduhn je'e nebiä jäya'ay ñúmeron. Jue'e ñúmero jaduhn, tädujmägo'x cudägøøghii'xtädujc.

14

¹ Mänítøchä Meeghuung nhijxy coo jim tiäna'ay Sión-tuñnähgøxp. Jimä jäya'ayhajxy hänajty piadánaabiä

nämägo'x cujuxychägui'xmädaaxc mil. Yhaagä mөөd hajxy hänäjty cujaay wyiinnähgopcөxpahajxy ja'a Meeghuung xiөө mөөdä Tieedy xiөө. ² Mänitөch jim nmädooyy tsajpootyp nebiä möjnөө may jiäditiän, nebiä hänee mөc ya'axiän. Jaduhñ hänäjty yajmädoobä nebiä harpa may miäna'añän. ³ Ja'a nämägo'x cujuxychägui'xmädaaxc milpä jäya'ay, ja'a hajxy hänäjty tөө yajnäwha'ačhiijäbä hädaa yaabä naaxwiin, jemyhөy hajxy hänäjty jim yhөөby Dioswiinduum. Haa ja'a nämädaaxpä animalhajxiä, jim hajxy hänäjty piahäña'ay mөөdä majjäya'adiөjc-hajxy. Cabä wiinghäna'c-hajxy jiada'añ ja'a jemyhөy jaduһmäbä. ⁴ Haa ja'a nämägo'x cujuxychägui'xmädaaxc milpä jäya'ayhajxiä, cabä wiingto'oxiөjc hajxy hänäjty tөө miөөdtsäna'ay. Jaančh tehм yhoy hajxy hänäjty jiäya'ay-haty. Majatiä Meeghuung hänäjty ñөcxө'өy, pianөcxyp hajxy hänäjty jaduһñ. Jayөbajt hajxy yajnähdijjä coo hajxy yajnäwha'adsөjät, coo hajxy yhuunghadөjät ja'a Diósäm mөөdä Meeghúungäm. ⁵ Ni mänaa hajxy quia'a hөһnda'agy. Cab hajxy tii poj tii cädieey miөөdä jim Dioswiinduum.

⁶ Mänitөchä Diosmoonsä wiingpä nhijxy; jim hänäjty jiäyөөwiädity tsajtcөxp. Ja'a Diosmädia'agy hänäjty yegaamby ja'a ni mänaa ca'a tägajtspä. Nägөxiä ja'a jäya'ayhajxy hänäjty mio'owa'añii, ja'a hajxy yaa tsänaabiä wiinduhmьyhağajpt, hoy hajxy wiinghayuucjaty jia mөөdä. ⁷ Mänitä Diosmoonsä mөc miänaañ:

—Wiingudsähgө'өw ja'a Dios hajxy. Nämä'aw hajxy jaduһñ coo miөjjä jiaančhä. Tөө yhabaady coo ja'a Dios jäya'ay yajtөyhajtyega'añ. Je'eds cөjx yhädiuñ tsajpootyp mөөdä naaxwiin, mөөdä mejy, mөөdä nөөgopc.

⁸ Mänitä Diosmoonsä tu'ug jiaac mänaañ:

—Tөө ja'a möjcajpt Babilonia quiuhdägoy, je'eguiөxpä coo ja'a quiuhdujt jiaančh tehм yhaxөөгä. Tөө ja'a

jäya'ayhajxy nägøxiä piajatcø'øy ja'a Babilonia quiuhdujt.

⁹ Mänitä miädägøøgpä Diosmoonsä møc miänaañ:

—Pønä animal wiingudsähgøøby mөөдä yhädiuunnaxy, pøn yajseñapädaacp wyiinnähgøpcøxp o quiø'øgøxp, ¹⁰ hoyhoyyä Dios jiaanč tehм yajcumädowa'añ. Jøønjooty, azufrejooty hajxy chaačhpøga'añ Diosmoonsäwiinduum mөөдä Meeghuungwiinduum. ¹¹ Cøjxta'axiøø hajxy chaačhpøga'añ xøømdsuhм, pønjatiä animal wiingudsähgøøby mөөдä yhädiuunnaxy, pønjatiä seña jim mөөdhájtäp. ¹² Pønjatiä Diosmädia'agy mábøjp mөөдä Jesucristo miädia'agy, ween hajxy tehngajnä miee'xtucy.

¹³ Mänitøchä jäya'ay jim tsajpootyp xñämaayy:

—Cujaay jaduһ: “Pønjatiä Diosmädia'agy mábøjp, coo hajxy yhö'ogät, jootcuyc hajxy yhida'añ.” Tøyhajt jaduһ. Poo'xáannäp hajxy jaduһ. Jiahmiedsaambiä Dios jaduһ coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy tøø yajtuñ. Nømä Dioshespíritu miäna'añ.

¹⁴ Mänitøchä jäya'ay tu'ug nyuughijxy. Poobjocøxp hänäjty yhäña'ay. Orocuһjén hänäjty quiuhjenhajpy. Arrozsujt hänäjty quiø'øgaphajpy jaanč tehм jiojp. ¹⁵ Mänitä Diosmoonsä tu'ug piädsøømy maa ja'a Diostsajtøjcän. Mänitä jäya'ay miøjyaaxä møc, ja'a hänäjty häñaabiä jocøxp:

—Tøø yhabaady coo ja'a päda'agy myajpädø'øgät jiiby naaxwiin. Tøø ja'a tiøøm miäjay. Nøcx yajpädø'øg.

¹⁶ Mänitä päda'agy hoy jiaanč yajpädø'øgy arrozsujthaam hädaa yaabä naaxwiin. Jaduһ miädia'agytiägø'øy coo ja'a jäya'ayhajxy yajcumädowa'añii, ja'a hajxy haxøøgcuhdujtmөөdpä.

¹⁷ Mänitä Diosmoonsä wiingpä piädsóomgombä maa ja'a Diostsajtøjcän. Jimä arrotsujt hänajty quiø'ogaphajpä jaančh tehñ jijp. ¹⁸ Mänitä wiing Diosmoonsä piädsómøøyy maa ja'a altarän. Je'e cuhdujtmøød maa ja'a jøøngøxpän. Mänitä Diosmoonsä møc miøjyaaxä ja'a arrotsujt cabhijpä:

—Tøø ja'a tsaatyp jii by cha'amy naaxwiin; nøcx yajpädø'og arrotsujthaam.

¹⁹ Mänitä tsaatyp hoy jiaančh yajpädø'ogy arrotsujthaam hädaa yaabä naaxwiin. Mänit hoy piäda'agy maa ñähhädiunø'øyän maa hajxy tiehñdse'ediän. Jaduhñ mäwiinädsä Dios yajtsaačhpøga'añ ja'a hajxy tøø quia'a mäbøquiäbä. ²⁰ Cajtpa'a ja'a tsaatyp hajxy hoy tiehñdse'edy. Comä nø'ty piädsøømy maa ñähhädiunø'øyän. Møjwiinä nø'tymejy quiojy tägøøgmägo'x kilómetro. Coo'pä nø'ty hänajty maa ja'a cuaay frenon.

15

¹ Mänitøchä wiinghijxtahñd jimñ nhijxy tsajpootyp jaančh tehñ yhamøj, hoy-yagjuøøñä. Juxtújc-høchä Diosmoonsä nhijxy haagä häyohnmøød. Je'eduhñ ñänøømby coo ja'a Dios juxtujc-hooquiä jiaac yajtsaačhpøga'añ ja'a hajxy yaa ca'a mäbøjpä hädaa yaabä naaxwiin.

² Mänitøchä hijxt nhijxy. Jimñ hänajty hamøj quioon-na'ay. Nebiä mejiän hänajty quiähxø'ogy. Jaduhñ hänajty quiähxø'pä nebiä toobiän. Jimä jäya'ayä hijxt hajxy hänajty wyiindäna'ay, ja'a animal hajxy hänajty tøø quia'a yajmäjädá'aguiäbä møødä seña, møødä xiøø, møødä número. Jimä harpa hajxy hänajty miøødäbä. Ja'a Dios jaduhñ yejc. ³ Jaduhñ hajxy hänajty yhøy nebiä Moisés jecy yhøøyyän. Je'e ja'a Dios jecy mäduun. Jaduhñ hajxy hänajty yhøøbä nebiä Meeghuung yhøøyyän:

Wiindsón Dios, cøxiä miičh cuhdujt mjaančh tehṁ miøødä. Møj jaančh miičh mjaančh tehṁ tiuñ.

Jaančh tehṁ yhoy miičh mguhdujt jaduñ. Miičh mhaneṁby wiinduhṁyhagajpt.

⁴ Caj miičh tii pojpä tii cädieey mmøødä. Nägøxiä miičhä jäya'ayhajxy xwyiingudsähgø'oy.

Nägøxiä hajxy miäna'añ cooc mmøjjä cooc mjaančhä. Minaamb miičh jäya'ayhajxy nägøxiä xwyiingudsähgø'owa'añ,

ja'a hajxy wiinduhṁyhagajtpä, je'eguiøxpä coo hajxy tøø yhixy tøø miädoy coo miičh mguhdujt jiaančh tehṁ yhoyä.

⁵ Mänitøchä Diostsajtøjc nhijxhawaach jim tsajpootyp maa ja'a Dios yhäñ'a'ayän. ⁶ Mänitä Diosmoonsähajxy jiiby piädsøṁy, ja'a häyohnmøødpähajxy ja'a näjuxtujcpä. Poobwit hajxy hänajty miøød jaančh tehṁ wia'ads. Jimä orowøøn hajxy hänajty miøødä chi'tsnähgøxp. ⁷ Mänitä orotsim hajxy cødu'ugjaty miooyä. Tu'ugä animal jaduñ yejcy ja'a nämädaaxpähajxy hänajty jim häñaabiä Dioswiinduum. Hujtsjatiä orotsim hänajty. Je'eduhñ nänøṁby coo ja'a Dios ja'a jäya'ayhajxy jiaančh tehṁ yajcumädowa'añ, ja'a hajxy ca'a mäbøjpä. Cøjxta'axiøø ja'a Dios nã'ägädä hity. ⁸ Jiiby Diostsajtøgooty, haagä joc jiiby pu'xwädijp. Jimä joc choon maa ja'a Dios mõj jaančh yhitiän. Caj pøn jiiby hoy nã'ägädä tægø'owa'añ tsajtøgooty høxtä coonä ja'a Dios hänajty juxtujc-hooc tøø yajtsaächpøcy ja'a jäya'ayhajxy ca'a mäbøjpä.

16

¹ Mänitøch nmädooy coo jäya'ay mõc quiapxy Diostsajtøgooty. Mänitä Diosmoonsä näjuxtujcpä nãmaayä:

—Nøcx hajxy cuhmänactem̄ jiiyby naaxwiin ja'a orot-sim̄jootypä. Je'eduhñ ñänøømby coo ja'a Dios jiaanč tehñ yajcumädowa'añ ja'a hajxy ca'a mäsöjpä.

² Mänitä Diosmoonsä tu'ug hoy quiuhmänactemy hä-daa yaabä naaxwiin ja'a yhorotsim̄jootypä. Pønjetiä animalseñä hänajty mөөd ja'a hamöjpä, pønjetiä yhahädi-uunnaxy hänajty wiingudsähgööyyäp, nägöxiä haxöög-pu'uds hajxy piaatä ja'a jaanč tehñ piahmbä.

³ Mänitä Diosmoonsä miämetspä hoy quiudemø'øy mejjiooty ja'a yhorotsim̄jootypä. Mänitä mejyñøø jiajty nebiä ho'ogyjiäya'añ'tiän. Cøjx yho'ogy mädyiijaty jiiyby tsänaaby mejjiooty.

⁴ Mänitä miädägöögpä hoy möjnøøjooty quiudemø'øy ja'a yhorotsim̄jootypä mөөd jim̄ nøøgopcjooty. Mänitä nøø jiajty nebiä nø'tiän. ⁵⁻⁶ Mänitä Diosmoonsä ja'a nøøgüeendähajpä miänaañ:

—Wiindsón̄ Dios, caj miičh tii pojpä tii cädieey mmөөdä. Cøjxta'axiøø miičh mhity. Hoy jaduñ coo miičhä jäya'ayhajxy tөө myajtsaačhpøcy, coo nø'ty hajxy tөө myaghu'ugy, je'eguiøxpä coo miičh mgu'ug xyajpuh-ho'cä mөөdä miičh mmädia'agy hajxy tөө xyajwä'xäbä.

⁷ Mänitä tu'jäya'ay miänaañ maa ja'a altarän:

—Tøyhajt jaduñ. Wiindsón̄ Dios, hoy jaduñ coo miičhä jäya'ayhajxy tөө myajtsaačhpøcy. Miičh cuhdujt cøxiä mmөөd.

⁸ Mänitä Diosmoonsä ja'a miämädaaxpä ja'a xөө yajwi-ingutemøøyy ja'a yhorotsim̄jootypä. Mänitä xөө quiuh-dujtmooyä coo ja'a jäya'ay ñó'ogät. ⁹ Hoyhoyä jäya'ay-hajxy cøxiä tiooyy. Pero cabä yhaxöøgcuhdujt hajxy hänajty jia najtshixø'øwa'añ. Haxöøgiatiä Dios hajxy ñänøømy ja'a jim̄ tsajpootypä. Cabä Dios hajxy piädaacy möj jaanč, hoyyä Dios cuhdujt jia mөөdä maa ja'a häy-ohngøxpän.

¹⁰ Mänitā Diosmoonsä miämägooxpä quiudemøoyy maa ja'a animal hānajty yhäna'ayän, ja'a yhorotsimjootypä. Mänit cøjx wyiingoodsø'y majatiä animal hānajty yhane'emiän. Mänitā jäya'ay tioots hajxy yajtsu'udsøoyy je'eguiøxpä coo hajxy hānajty jiaanč teh_m chaächpøcy. ¹¹ Paadiä Dios hajxy haxøøgjaty nānøømy. Cabä yhaxøøgcuhdujt hajxy hānajty jia najtshixø'øwa'añ.

¹² Mänitā Diosmoonsä ja'a miädädujcpä jii by quiudemøoyy Eufratesmøjnøøjooty, ja'a yhorotsimjootypä. Mänitā nøø tiøøch. Jaduh_{nä} reyhajxy hānajty hoy naxø'øwa'añ, ja'a hajxy hānajty jim tsoh_{nä}da'agaambä maa ja'a xøø piädsømiän.

¹³ Mänitøchä haxøøgjuøhñdy tægøøg nhijxpädsøømy. Jiiby hajxy piädsømøoyy maa ja'a dragón yhaawjootiän, møød maa ja'a animal yhaawjootiän, møød maa ja'a miämetspä animal yhaawjootiän, ja'a møjcu'ugongä miädia'agy hānajty yajwá'xäbä. Jaduh_{nä} haxøøgjuøhñdy hajxy hānajty quiähxø'øgy nebiä yocchän. ¹⁴ Hix, møjcu'uhajxy je'e. Hoy-yagjuøøñajaty hajxy hānajty yajcähxø'øgy. Mänitā reyhajxy hoy nägøxiä wioyii, ja'a hajxy hädaa yaabä naaxwiimbä, coo hajxy nøcxy chip-tuna'añ møødä Dioscøxpä, mänaa ja'a Dios yajnähdijjiän coo chiptuna'añ. Mäjaamøødä Dios jaduh_n. ¹⁵ Jaaya'ay jaduh_n mänaamb: “Cab jaduh_n pøn nā'ägädä najuø'øy mänääjøch hānajty ngäda'aga'añ. Jootcujc je'e pønä Diosmädia'agy hānajty hamuumdu'joot mäßøjp. Jaduh_n mäwíinäts hānajty yhida'añ nebiä jujcypiän. Cabä hānajty chähdiunaannä.” ¹⁶ Mänitā reyhajxy yhamugøoyy maa xiøhatiän Armagedón ja'a hebreohayuuc-haamy.

¹⁷ Mänitā Diosmoonsä ja'a miäjuxtujcpä cøxp quiuhdeemnajxy ja'a yhorotsimjootypä. Tu'ugä

jäya'ay mœc quiapxy maa ja'a Dios yhäñaadiaactän jim tsajpootyp:

—Tøø jaduħn miaañä.

¹⁸ Mänit wiädsujcy mөөdä hänee yaaxy. Mänitä hujx mœc ñajxy. Cabä hujx jaduħn mänaaxøø ñaxy neby jaduħn tøø ñaxiän. ¹⁹ Mänitä møjcajpt ñiwia'xä. Tägøøghit jaduħn hoy miähmөөñä. Mänitä tøjc cøjx piumpy wiinduhmyhagajpt. Mänitä Dios jäya'ayhajxy chaačhtiuuñ hoyhoy, ja'a hajxy hänajty jim tsänaabiä Babilonia-cajptooty. ²⁰ Mänitä tun cøjx yhadägoyyø'øy mөөdä naax ja'a hänajty jim hijpä mejyquiujc. ²¹ Mänitä jäya'ayhajxy quiuhga'awøøyyä caandøøtstuu hamøjjaty. Juxychägui'x kilo hänajty näje'e jiemčhä. Coø hajxy jiaanč tehñ chaačhpøjcy, paadiä Dios hajxy haxøøgjaty ñämaayy.

17

¹ Mänitøchä Diosmoonsä tu'ug xñämejch, ja'a hajxy hänajty näjuxtujcpä, ja'a orotsim hajxy hänajty miøødäbä. Mänitøch xñämaayy:

—Jam nyajñähixø'øy coø ja'a cuhhiñdo'oxiøjc ja'a møjpä yajtsaačhpøga'añii, ja'a jim häñaabiä mejywyiing.

² Tøø ja'a rey ja'a to'oxiøjc hajxy yaa miøødtsäna'ay hädaa yaabä naaxwiin. Ja'a to'oxiøjcøxpä ja'a jäya'ayhajxy nägøxiä yaa yhaxøøgwädity hädaa yaabä naaxwiin.

³ Mänitøchä Dioshespíritu xyajwiinhijxy. Mänitøchä Diosmoonsä jim xyajnöcxy maa pøn quia'a tsäna'ayän. Mänitøchä to'oxiøjc tu'ug nhijxy. Animalnähgøxp hänajty yhäña'ay. Tsaptsä animal ñi'x. Jimä mädia'agy hänajty miøødä cujaay ja'a ñi'xcøxp. Haxøøgjatiä Dios hänajty ñänomy. Juxtujcä quiopc hänajty je'e y majcä quiaa'pt. ⁴ Ja hucy ja tsaptsä to'oxiøjc wyit hänajty je'e. Oro hänajty ñaandsømhajpy mөөdä hočhaa mөөd perlas.

Orotsim̄ hānajt̄y quiø'ogø'øwhajpy. Madiu'u haxøøgpä hānajt̄y jiīby yhity orotsim̄jooty. ⁵ Jim̄ hānajt̄y miøødä wyiinnāhgopcøxp̄ cujaay: “Ja'a møjcajpt Babilonia hädaa. Ja'a cuhhīndo'oxiøjc tiajhajxy hädaa. Ja'a haxøøgpä yhøjxä tiecy hädaaduhñ ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä.” Cab jaduhñ yhowyiinjuøñjä. ⁶ Mänitøch nnajuøøyy coo ja'a to'oxiøjc hānajt̄y miu'ugyii. Ja'a Dioshuung ñø'tyhajxy hānajt̄y tøø yhúucäxä møød hajxy tøø yagho'ogyiijäbä je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy miäbøjcä. Cooch jaduhñ nhijxy, njaanč tehñ yagjuøøyy-høch jaduhñ. ⁷ Mänitøchä Diosmoonsä xñämaayy:

—Tii jaduhñ coo mwi'i yagjuø'øy. Nhawaanāanābøch miičh ja'a to'oxiøjcøxpä møødä animalcøxpä, ja'a to'oxiøjc yaghāñaabiejpä, ja'a juxtujcpä quiopc, ja'a majcpä quiaa'pt. ⁸ Yø'ø animal tøø mwiinhíxiäbä, jugyhajp hity yø'øduhñ. Hoy tøø jia cuhdägoy, jutpädsømaamb jadāhooc. Mänit nøcxy yho'ogaannä. Pønjetiä xiøø jim̄ ca'a miimb̄ cujaay librojooty, coo ja'a animal hajxy yhíxät coo tøø jiutpädsømy, mänit hajxy hoyhoy yagjuø'øwa'añ. Pero pønjetiä xiøø jim̄ miimb̄ cujaay librojooty, je'eds hajxy cøjxta'axiøø jugyhadaamb nebiä Dios jiugyhatiän, je'eguiøxpä coo ja'a xiøøhajxy jim̄ quiujáhyyäxä mänaa ja'a naaxwiimbä yhawijy tiøø'xta'aguiän.

⁹ Pøn̄ jaduhñ wiinjuøøby, ween hädaaduhñ hoy yhuuc wiinjuø'øy: Yø'ø quiopc juxtujcpä, jaduhñ mäwiinäts hajxy yø'ø nebiä juxtujcpä tunän. Jim̄ä to'oxiøjc yhāñ'ay. ¹⁰ Jaanä jaduhñduhmbä, jaduhñ mäwiinäts hajxy yø'ø nebiä juxtujcpä reyän. Nämägooxc̄ hajxy jaduhñ tøø quiuhdägooñä. Tu'ug jäda'ahaty guio-biernāhajnä. Jatu'ug, cahnä je'e tiägø'øyñä. Coo hānajt̄y tøø tiägøøñä, cab jaduhñ jiega'añ. ¹¹ Haa ja'a animal tøø quiuhdägóyyäbä, tu'ugä näjuxtujcpä rey jaduhñ. Miämetsc-hoocpä jaduhñ tøø piädsømgombä. Mänit

nøcxy yho'ogaannä.

¹² 'Haa ja'a majcpä quiaa'pt tøø mwiinhíxiäbä, nämajcä reyhajxy jaduhmbä. Cahnä hajxy tiägø'øy gobiernähajpä. Jaduhñä møjcuhdajt hajxy mio'owa'añii tu'hora quipxy møødä animal. ¹³ Tu'ugmädia'aguiä reyhajxy yhity ja'a nämajcpä. Mänitä animal cuhdajt hajxy mio'owa'añ møødä mäjaa. ¹⁴ Mänit hajxy tiägø'owa'añ tsiptuumbä maa ja'a Meeghuungcøxpän. Mäjäda'agaambä Meeghuung jaduhñ. Hix, je'e ja'a møjcuhdajt nä'ägä møød. Pøn-jaty je'e jiamiøødhajpy, Dioshuunghajxy je'eduhñ. Pedyii hajxy miäböcy.

¹⁵ Mänítøchä Diosmoonsä xñämäaguiombä:

—Yø'ø mejy tøø mwiinhíxiäbä maa ja'a to'oxiøjc hijty yhäna'ayän, jaduhñ mäwíinäts yø'ø nebiä wiinduhmyhagajpt-tsohmän. Madiu'u hayuuc hajxy quiapxy. ¹⁶ Y yø'ø animal quiaa'pt tøø mwiinhíxiäbä ja'a majcpä, mänitä to'oxiøjc hajxy miähanhada'añ. Nähwa'ads høxwa'ads hajxy jaduhñ ñähgue'egaannä. Chu'udsaamby hajxy jaduhñ; mänit hajxy ño'oga'añ. ¹⁷ Ja'a Dios jaduhñ tøø wyiinmahñdymo'oy coo hajxy jaduhñ quiudiúnät nebiä Dios tøø yajnähdiijiän, coo hajxy tu'ugmädia'agy yhidät, coo ja'a animal hajxy quiuhdujtmó'owät, høxtä coonä hánajty tøø yhabaady nebiä Dios yajnähdiijiän. ¹⁸ Haa yø'ø to'oxiøjc tøø mwiinhíxiäbä, jaduhñ mäwíinäts yø'ø nebiä møjcajptän maa ja'a reyhajxy nägøxiä xiøønaxiän.

18

¹ Mänítøchä Diosmoonsä tu'ug njaag hijxy coo hánajty miänacy tsajpootyp. Mayyä cuhdajt hánajty miøødä. Haamb tsämaamb hánajty jaduhñ. Hajaj jaduhñ hädaa yaabä naaxwiin. ² Mänit møc yaaxy:

—Tøø ja'a møjcajpt Babilonia quiøxy pumy. Jimä møjcu'uhajxy chánaañä, møødä haxøøguøhñdy

madiu'ubä, mөөдä haxөөghanimalhajxy jäyөөbiä.
³ Tөө ja'a jäya'ayhajxy nägөxiä quiөxy pahijxpä
 nebiä Babilonia haxөөgcuhtujt miөөдän. Tөө ja'a
 reyhajxy miөөдtsäna'ay. Tөө ja'a hajuubiädөjc-hajxy
 miäyөөjөөñä je'eguiөxpä coo ja'a Babilonia hijty cөxiä
 wiinä yaghөxhäyoy.

⁴ Mänitөchä jäya'ay nmädooyy coo hänäjty jim quiapxy
 tsajpootyp:

—Pөnjätyhöch nhuunghajpy, mdsöönäp hajxy jim maa
 yө'ө cajptän, neby hajxy jaduhñ mga'a pajatcө'өwät,
 neby hajxy jaduhñ mga'a padsaaçhpөгät. ⁵ Haa ja'a
 jäya'ayhajxy jim tsänaabiä Babilonia, төө hajxy möj may
 jiaanç tehñ quiädieey. Hoyhoyyä Dios jiaanç tehñ ya-
 jtsaaçhpөгa'añ. ⁶ Jaduhñä Babiloniatsöhmä hajxy mdu-
 undägätsät nebiä wiinghäna'c hajxy төө tiuñän. Mejt-
 sjäduhñtiä hajxy myajtsaaçhpөгät. ⁷ Tөө hajxy hanaxiä
 jiaanç tehñ ñiguiumayii. Cөxiä wiinä hajxy төө ji-
 aanç tehñ yaghөxhäyoy. Paady hajxy mjaanç tehñ
 jajtsaaçhpөгät. Jaduhñ quiopcooty jia wi'i miäna'añ:
 “Jaduhñhöch chaa nhäñ'a'ay nebiä möjcuhtujtmөөдpän.
 Nä'a jäjtäbөchä nnihyhap jim. Cäbөch jaduhñ mänaa
 nnä'ägä jootmayhada'añ.” ⁸ Coo jaduhñ miäna'añ, paquiä
 chaaçhpөгa'añ. Piaadaambiä yuu mөөдä häyohn mөөдä
 ho'og tägoy. Toyáannäp je'eduhñ. Ja'a Dios jaduhñ mä-
 naan coo jaduhñ chaaçhtiunөjät. Jaayá'ayäts möjcuhtu-
 jtmөөд.

⁹ Haa ja'a reyhajxy, ja'a to'өxiөjc hajxy hänäjty
 төө miөөдtsänä'ayäbä, coo hajxy jaduhñ yhixät coo
 hänäjty tioöñä, mänit hajxy ñäjө'өw ñäxuuds'añ.
¹⁰ Tsähgө'ө-tsähgө'ө hajxy hänäjty jäguem tiäna'awa'añ.
 Mänit hajxy miäna'ana'añ:

—Miiçh Babiloniacajpt, may miiçh cuhtujt hijty
 mjaanç tehñ miөөдä. Pero paquiä mjaanç tehñ

quiuhdägooyy.

¹¹ Mänitä hajuubiädøjc-hajxy ñäjø'øw ñäxuudsaa**mbä**, je'eguiøxpä coo ja'a tioogyhajxy quia'a nä'ägädä juyáanä**xä**. ¹² Madiu'u toogy hajxy hänäjty miøødä: oro, møødä plata, møødä hočhaa, møødä perlas, møødä howyit, møødä linowit, møødä sedawit, ja hucy ja tsapts. Jaduh**ñä** quepy hajxy hänäjty madiu'u miøødä**bä** ja'a pa'agxuu'pä, ja'a tsowjatypä, møødä tijatiä elefantetøødshadeeñdiuc-hädiú**ñä**bä, møødä hobiujxt, møødä pujxt, møødä mármoltsaa. ¹³ Jaduh**ñä** canela hajxy hänäjty miøødä**bä**, møødä jøø'xychooy ja'a jaančh teh**m** pia'agxuu'pä, møødä poom, møødä mirra, møødä perfume, møødä vino, møødä hon, møødä harina hoybä, møødä trigo, møødä jäyujc, møødä waj, møødä meeg, møødä cuaay, møødä carreta, møødä moonsädøjc jamiäjúyyä**bä**. ¹⁴ Mänitä hajuubiädøjc-hajxy miána'ana'a**ñ**:

—Tøø miičh xquiøxy pøjcä tijaty miičh mhadsojpy møødä mmäyøøhadyíj**ä**bä.

¹⁵ Ñäjø'øw ñäxuudsaa**mbiä** hajuubiädøjc-hajxy, ja'a hajxy hänäjty tøø miäyøøj**ó**'øyä**bä** maa yø'ø cajptän. Tsähgø'ø-tsähgø'ø hajxy hänäjty tiána'ay jäguem. ¹⁶ Mänit hajxy miána'ana'a**ñ**:

—Tøø yø'ø møjcajpt jiaančh teh**m** chaachpøcy. Jaduh**ñä** hijty je'e nebiä to'oxiøjc howyitmøødpän ja hucy ja tsapts, møødä oromøødpä, møødä hočhaamøødpä, møødä perlas**møødpä**. ¹⁷ Paquiä ja'a miäyøøhadyíj**ä**bä tøø quiøxy pøjcä**xä**.

Haa ja'a jäya'ayhajxy hänäjty wädijpä barcojooty, jäguem hajxy hänäjty tiána'awa**a**mbä, møødä wyiind-sø**ñ**hajxy, møød hajxy nä'a wädijpä. ¹⁸ Coo hajxy yhijxy coo ja'a cajpt hänäjty tío**ñä**, mänit hajxy yaaxy:

—Cab mädyii cajpt ñäl'ägädä mäbaady nej yø'ø møjcajpt hijtiän.

¹⁹ Mänit hajxy tiägøøyy jøøbiä xuu'tspä. Mänit hajxy yáaxcombä:

—Tøø yø'ø møjcajpt jiaanč tehṃ chaačhpøcy. Haa ja'a cubarcohajxiä, tøø hajxy jia mäyøøjøøñä coo yø'ø cajpt hijty jiaanč tehṃ miäyøøjä. Paquiä tøø quiuhdägoonä.

²⁰ Pønjaty jim tsánaaby tsajpootyp, ween hajxy nägøxiä mxoonda'agy, møødä Diosquexy møødä Dioshuung, je'eguiøxpä coo ja'a Dios yø'ø cajpt tøø yajcumädoy.

²¹ Jaanč tehṃ miøcä Diosmoonsä tu'ug. Mänitä cruundätsaa yajpädø'cy. Mänit miejyquia'adsøøyy. Mänit miänaañ:

—Jaduhñsä Babiloniacajpt jiadaambä yhabetaambä. Cab jaduhñ mänaa ñäl'ägädä cähxø'øgaannä. ²² Cab jaduhñ jim pøn xiu'uxaannä. Caj pøn jim tiunaannä. Cab hajxy jim jiødsannä. ²³ Ni jøøn jim quia'a toyaannä. Cab hajxy jim piøgaannä yhu'ugaannä. Paadiä Babiloniacajpt jaduhñ jiada'añ yhabeta'añ je'eguiøxpä coo ja'a cu'ug jiaanč tehṃ miäyøøjä. Tøø ja'a jäya'ayhajxy nägøxiä piahixy ja'a Babilonia yhaxøøgcuhdujt.

²⁴ Haa ja'a Diosquexy møødä Dioshuunghajxiä, ja'a hajxy yaghó'cäbä, jimä ñø'tyhajxy tøø miähmø'øy maa yø'ø cajptootiän. Hix, cu'ug jaduhñ jatcøøyy.

19

¹ Mänitøch nmädooyy majiäya'ay hänajty jim ya'axy tsajpootyp:

Møj jaančhä Dios jaduhñ. Jaaya'ay hajxy xyajwaats xyajt-séjcäm.

Tsøg hajxy wiingudsähgøøyyäm coo møcmäjaa miøødä.

² Hoyyä Dios quiudiuuñ coo ja'a cuhhiñdo'oxiøjc hoy piäda'agy haducytium, je'eguiøxpä coo ja'a

yhaxøøgcuhdujt piahíjxäxä ja'a jäya'ayhajxy
nägøxiä, y coo tøø yagho'ogy ja'a Diosquexypä
møødä Dioshuung.

Coo ja'a Dios ja'a ca'awiindøybä yajcumädowa'añ, yejpiä
tøyhajt jaduhñ; cab nä'ä nägoobä yajcumädoy.

³ Mänitä majiäya'ayhajxy miänáangombä:

Møj jaančhä Dios. Cøjxta'axiøø yø'ø cuhhiñdo'oxiøjc
yhatoy yhapøgø'øwa'añ.

⁴ Mänitä majjäya'ay ja'a Dios hajxy wyiinjjcädaacy, ja'a
hajxy nähii'xmädaaxpä møødä animalhajxy ja'a nämä-
daaxpä. Mänit hajxy miänaañ:

—Tøyhajt jaduhñ, mõj jaančhä Dios.

⁵ Mänitä jäya'ay jim tu'ug quiapxy maa ja'a Dios hänajty
yhäña'ayän:

Näma'aw ja'a Dios hajxy coo miøjjä coo jiaančhä, pønjaty
Diosquexy, pønjatiä Dios wiingudsähgøøby, miøjjä
miuutscä.

⁶ Mänitøch nmädooyy coo majiäya'ay hänajty quiapxy.
Jaduhñ yajmädoooyy nebiä mejy møc yhahøøchän, nebiä
hänee møc ya'axiän:

Møj jaančhä Dios jaduhñ. Tøø tiägøøñä gobiernähajpä.

Jimä mõjcuhdajt miøødä.

⁷ Tsøg hajxy jootcugøøyyäm, tsøg hajxy xoonäacäm.

Tsøgä Dios hajxy mõj jaanč pädaacäm.

Tøø yhabaatnä coo ja'a Meeghuung piøgaannä. Tøø ja'a
jaxie'eb ñiyhahixøøyyänä.

⁸ Howyit jaduhñ jaanč tehñ yajpøgø'øwáanäp, wa'ad-
spä, haambä tsämaambä,

nømmä majiäya'ayhajxy miänaañ. Haa ja'a howyitä, je'e-
duhñ ñänøømby coo ja'a Dioshuunghajxy hänajty hoy tøø
wiädity hädaa yaabä naaxwiin.

⁹ Mänitøchä Diosmoonsä xñämaayy:

—Cujaay jaduħņ: “Jootcuĵc hajxy yhity pønĵaty tøø yajwoy tøø yajwich maa ja'a Meeghuung piøga'añän.”

Mänítøch xñämäaguimbä:

—Tøyhajtä Diosmädia'agy jaduħņ.

¹⁰ Mänítøchä Diosmoonsä nja wiinjicädaacy. Nja wiingudsähgø'øwáanhøch jaduħņ. Mänítøch xñämaayy:

—Ca'ačh xwyyingudsähgø'øy. Høøchä Dios xmioon-sähajp nej mijts xmioonsähajpän, coo mijtsä Jesucristo miädia'agy hoy myajtuunä. Ja'a Dios mäböcy mwiingudsähgø'øwäp.

Tøyhajtä Jesucristo miädia'agy. Tu'ugmädia'agy hajxy yhity, pønĵatiä Jesucristo miädia'agy yajwá'xäp, pønĵatiä Jesucristo capxpaatp.

¹¹ Mänítøch tsajpootyp nhijxy coo tøø yhawa'ačh. Mänítøchä jäya'ay tu'ug nhijxy coo ja'a ca'awiindøybä hoy yajcumädowa'añ, coo hoy chiptuna'añ. Paady xiøhaty ja'a hoguiudiuumbä, ja'a tøyhajtyejpä. Poobcuaañähgøxp hänajty yhäñ'a'ay. ¹² Jaduħnä wyiin hänajty quiähxø'øgy nebiä jøøn tioyyän. Mayyä cuhjén hänajty miøødä cuhduum. Jimä xøø hänajty miøødä cujaay. Ni pøn hänajty quia'a najuø'øy tii xøø je'e. Je'eduhņ nidiuhņ najuøøby. ¹³ Nø'tiä wyit hänajty tøø yaghucy. Ja'a Diosmädia'agy hänajty xiøhaty. ¹⁴ Jaančh tehņ miajiäya'ay hänajty panøcxp haagä poobcuaañähgøxp. Poobwit hoybä hajxy hänajty miøød, jaančh tehņ pioob jaančh tehņ wia'ads. ¹⁵ Jim yø'øya'ay espada jaančh tehņ jiojp hänajty miøødä yhaawjooty. Je'e ja'a jäya'ay hänajty yajpuxaamby. Jaančh tehņ miøc guiobiernähada'añ. Hoyhoyyä jäya'ay chaächtiuna'añ nebiä Dios ja'a jäya'ay yajcumädoyyän. ¹⁶ Jimä xiøø hänajty miøødä cujaay wyitcøxp møødä piuuguiøxp: “Hädaa mõĵcuhdujtmøød; ni pøn mõĵcuhdujt jaduħņ quia'a møødä.”

¹⁷ Mänítøchä Diosmoonsä tu'ug nhijxy coo hänajty jim tiäna'ay maa ja'a xøøjän. Mänit jaančh teh̄m miøc yaaxy. Ja'a luudhajxy møjyaaxä, ja'a hajxy cøxp jäyøøwiädijpä:

—Min hajxy tsu'uds. Ja'a Dios hajxy jaduñ xmio'owaamb. ¹⁸ Jäya'ay hajxy nägøxiä mdsu'udsaamb, miøjjä miuutscä, hopiønä, møødä rediøjc-hajxy, møød hajxy tuumbä soldadowiindsøn, møød hajxy møcmäjaamøødpä, møødä cuaay, møød hajxy cuaayhäñaabiä.

¹⁹ Mänítøchä animal nhijxy. Møødä reyhajxy hänajty jim choonä møødä quiu'ughajxy. Tsiptunaamb hajxy hänajty jaduñ møødä jaaya'aguiøxpä ja'a cuaañähgøxp wädijpä møødä quiu'ug. ²⁰ Mänitä animal miajtsä møødä craa ja'a jaančh teh̄m jiäya'awyiinhøhmbä. Tøø ja'a craa hänajty yajcähxø'øgy hoy-yagjuøøñajaty maa ja'a animal wyiinduumän. Jaduñnä craa hänajty tøø wyiinhøøñ pøn-jaty yø'ø animal seña hänajty møødhajtäp, pøn-jaty yø'ø animal yhädiuunnaxy hänajty tøø wyiingudsähgøøyyä. Mänit hajxy nämetsc jiøønjuipøøyyä maa azufre hänajty tioyyän. ²¹ Mänitä quiu'ughajxy yaghó'cäxä. Jaaya'ay jaduñ mäyagho'c, ja'a hänajty cuaayhäñaabiä. Espada-haam miäyagho'cy, ja'a jaančh teh̄m jiøjpä, ja'a hänajty jim miøødpä yhaawjooty. Mänitä ho'ogyjiäya'ayhajxy chu'tsä. Ja'a luudhajxy jaduñ mädsu'ts jaančh teh̄m quiu'uxiä.

20

¹ Mänítøchä Diosmoonsä tu'ug nhijxy. Jim tsajpootyp hänajty miänacy. Jimä juthawaatst hänajty quiø'ø-gonhaty, ja'a hänajty jaančh teh̄m quiøøcpä. Jimä cadena hänajty quiø'øwitshajpä. ² Mänitä møjcu'ugong miajtsä, ja'a xøhajpä Satanás. Ja'a dragón je'e møødä jecychahñdy. Mänit quiø'øxojtsä tiecyxiojtsä cadenahaam. ³ Mänit

quiujuipøøyyä jutjooty. Mänit yhawägüi'tsä. Mänitä Diosmoonsä yhahoo'ch maa ja'a juthaawän. Mil jomøjtä møjcu'ugong hänajty jii by yhida'añ, nebiä jäya'ay jaduñ quia'a wiinhøhñät. Coö hänajty mil jomøjt tøø yhabejnä, mänit yhøxmasda'añii. Pero cab hänajty jejcy yajwädi-ta'añii coö hänajty tøø yhøxmaçhii.

⁴ Mänitøch nhijxy coö cu'ughajxy hänajty yhäña'ay. Haagä møjcuहुdujtmøød hajxy hänajty coö hajxy nägøxiä yajtøyhajtyégät. Mänitøchä jäya'ayä yháañmähajxy nhijxä, pønjaty hänajty tøø yo'puxyii. Paady hajxy yo'pu-jxä coö hajxy hänajty tøø Dyiosmädia'agy-yajwa'xy coö ja'a Jesucristo Dyioshuungä. Cabä animal hajxy hänajty tøø wyiingudsähgøøy, ni ja'a yhädiuunnaxy. Ni cab hajxy hänajty tøø piädäacäxä ja'a animal seña, ni wyiinnähgopcøxp ni quiø'øgøxp. Mänitøch nhijxy coö hajxy jiuypiojnä. Mänitä Jesucristo hajxy miøødtägøøyy gobiernähajpä. Mil jomøjt hajxy hänajty tiuna'añ. ⁵⁻⁶ Jayøjp hajxy jiuypiojtsøhñ. Jootcujc hajxy yhity. Nebiä teediän ja'a Dios hajxy miøødtuñ. Cab hajxy chaaçhtiuna'añii. Coö mil jomøjt hänajty tøø yhabety, mänitä jäya'ay yháañmähajxy jiaac juypiøgaambä nägøxiä, ja'a hajxy hänajty hoy tøø quia'a wädítiäbä. Mänit hajxy yajcumä-dowa'añii.

⁷ Coö mil jomøjt hänajty tøø yhabejnä, mänitä Satanás yhøxmasda'añii. ⁸ Mänit tiägø'øwa'añ jäya'awyihinhømbä wiinduhmyhagajpt. Yajwiinhøønaambä Gog møødä Magog. Mänit hajxy yhamugø'øwa'añ møødä quiu'ughajxy coö hajxy hänajty chiptuna'añ. Jaanç tehñ miay hajxy hänajty jaduñ. ⁹ Wiinduhmyhagajpt hajxy choona'añ. Mänitä Dioshuunghajxy jiuhibic jiuhgøð'øwa'añii. Mänitä Dios jøøn yajca'awa'añ. Cøxy toyaambä Magoghajxy jaduñ. ¹⁰ Mänitä møjcu'ugong jiøønjuipøøyyä maa ja'a azufre hänajty tioyyän, maa ja'a

animalhajxy hánajty tøø jìøønjuipø'øyiijän, møødä craa hánajty tøø jiäya'awyinhøøñäbä. Cøjxta'axiøø hajxy jiiby chaačhpøga'añ xøømdsuhm.

¹¹ Mänítøchä Dios nhijxy coo hánajty yhäña'ay. Poobä yhäñaabiejt hánajty cruundä. Mänitä naaxwiimbä yhadä-goyyøøyy maa ja'a Dioswiinduumän møød tsajtcøxp.
¹² Mänítøchä háañämähajxy nhijxy miøjjä miuutscä. Jim hajxy hánajty tiäna'ay Dioswiinduum. Mänitä Dios ja'a libro yaghawaach møødä libro wiingpä. Jiibiä xiøøhajxy hánajty myiñ cujaay ja'a hajxy jugyhadaambä cøjxta'axiøø nebiä Dios jiugyhatiän. Mänitä Dios ja'a libro quiapxy pø hoyyä háañämähajxy hánajty tøø jiäya'ayhaty, pø caj. ¹³ Mänitä háañämähajxy jiiby piädsøømy mejjiooty, ja'a hajxy hánajty jiiby tøø yhó'oguiäbä. Jaduhñ hajxy jiiby piädsøømbä naaxpa'c. Ja'a hajxy hánajty hoy tøø jiäya'ayhátiaäbä, hawa'adstuum hajxy hoy miähmøøñä. Ja'a hajxy hánajty hoy tøø quia'a jäya'ayhátiaäbä, haducytium hajxy hoy miähmø'øy. ¹⁴⁻¹⁵ Mänitä mõjcu'ugong jøønjooty piädaacä. Mänitä háañämähajxy jøønjooty quiujuipøøyyä, pønjatiä xiøø hánajty ca'a miimb cujaay librojooty. Cab hajxy cøjxta'axiøø jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän.

21

¹ Mänítøchä tsajpootyp jembybiä nhijxy møødä naaxwiin jembybiä. Tøø ja'a tuctsajpootyp hánajty tiägoonä møødä tucnaaxwiimbä. Møødä mejy hánajty tøø tiägoobiä. ² Mänítøchä Dioscajpt nhijxy, ja'a Jerusalén jembybiä. Jim hánajty miänacy tsajpootyp. Jim hánajty tøø choon maa ja'a Diosän. Yajxon hánajty quiähxø'øgy nebiä jaxie'eb ñiyhahixø'øyiijän coo hánajty piøga'añ. ³ Mänitä jäya'ay møc jiaanč tehñ quiapxy jim tsajpootyp:

—Huug hiḡ, jimä Dios tøø chänaadiaacpøcy maa ja'a jäya'ayhajxiän. Quiu'ughadaambiä Dios ja'a jäya'ayhajxy. Wiingudsähgø'øwáanäp ja'a Dios jaduñ. ⁴ Jaduñnä Dios miäna'ana'añ coo ja'a jäya'ayhajxy quia'a jóøñät. Cab hajxy pia'ambedaannä, yho'ogaannä. Cab hajxy jiø'øwaannä xiuudsannä. Tøø yø'øduhmä hänäjty quiøxy cuhdägooñä.

⁵ Mänitä Dios miänaañ:

—Tøøch cøxiä wiinä nhädiuundägach.

Mänit miänáangombä:

—Cujaay jaduñ. Tøyhájthøch nmädia'agy jaduñ. Cábøch nhøhnda'agy.

⁶ Mänitøch xñämaayy:

—Tøø jaduñ miaañä. Høøch nyajtsohndaac; jaanä høøch nyajmaabiä. Pønä jioot hamuumdu'joot tøø piäda'agy coo jiugyhada'añ cøjxta'axiøø nébiøch njugyhatiän, nguhdujtmó'owäbøch jaduñ coo jaduñ jiugyhádät. ⁷ Pøn mäjädaacp, je'e jugyhadaamb cøjxta'axiøø nébiøch njugyhatiän. Høøch cøjxta'axiøø xTieedyhadaamb. Nhuunghadáambiøch jaduñ. ⁸ Haa ja'a hajxy jaduñ ca'a mäjädaacpä, jøønjooty hajxy nøcxy quia'awa'añ maa ja'a azufre tioyyän. Jiiby hajxy cøjxta'axiøø chaächpøga'añ, møød hajxy ca'a mäböjpä, møød hajxy ca'awiindøybä, møød hajxy jäya'ay-yagho'pä, møød hajxy amigähamädoobä, møød hajxy mäwijts mäbäxujpä, møød hajxy quepychechwiingudsähgøøbiä, møød hajxy høhndaacpä.

⁹ Mänitøchä Diosmoonsä tu'ug nhijxy, ja'a hajxy näjuxtujcpä, ja'a orotsim hajxy miøødpä cødu'ug. Jimä tsø'ty häyohn hänäjty miøødá ja'a juxtujcpä orotsim. Mänitøch xñämaayy:

—Jamä jaxie'eb nyajnähixø'øy ja'a Meeghuung tio'ox-iøjc-hadaambiä.

¹⁰ Nwiinhíjxypøch hánajty; ja'a Dioshespíritøch hánajty xyajwiinhijxp. Mánitøchá Diosmoonsä xwioonøcxy maa ja'a cøxptunguhduumän. Mánitøchá Dioscajpt xyanähixøøyy. Jerusalén xiøhaty. Jim hánajty miänacy tsajpootyp maa ja'a Diosän. ¹¹ Jaančh tehṃ yhaamb jaančh tehṃ chämaambä cajpt hánajty nebiä Diosän. Jaduhṃ hánajty yhaambä chämaambä nebiä hočhaa jaančh tehṃ chowbän, nebiä jaspetsaajän. Jaduhṃ hánajty tiø'xiä nebiä hijxtän. ¹² Piquiä ja'a cajpt quiuraa hánajty yhamuu'dsø'øguiä. Jaančh tehṃ quiøxp hánajty yhamuu'dsø'øguiä. Majmetscä curaahaaw hánajty miøødä. Majmetscä Diosmoonsähajxy hánajty jim yhadäna'ay. Cødu'ugjaty hajxy hánajty yhadäna'ay maa ja'a curaahaawän. Tu'ugjatiä curaahaaw hánajty miøødä cijaay nebiatiä judíoshajxy xiøhaty ja'a nämajmetscjatypä. ¹³ Tägøøgä curaahaaw hánajty xøøbädsøømypiä; tägøøg hánajty tsuxpojpejpä; tägøøg hánajty jøømbojmanajpä; tägøøg hánajty xøøguhnaajxpä. ¹⁴ Majmetscä tsaä hánajty jiiby maa hánajty miuu'dsø'tsoonän. Jim tsaagøxp hánajty quiujaayä nebiatiä Meeghuungä quiuguexyhajxy hánajty xiøhaty, ja'a nämajmetspä.

¹⁵ Haa ja'a Diosmóonsøch hánajty xmiøødmädiaacpä, jimä oropaxyquipxt hánajty miøødä. Je'e ja'a cajpt hánajty yajquipxaamby møødä curaahaaw møødä yhamuu'dsø'øgy. ¹⁶ Haa ja'a cajpt, hamädaaxteec hánajty je'e. Jaduhñtiä yoñä nebiä yhoocän. Mänitä Diosmoonsä ja'a cajpt qyipy ja'a oropaxyquipxthaam. Mejtsmil cumejtsmägo'x kilómetro hánajty yoñä; jaduhṃ hánajty quiøxpä; jaanä jaduhṃ yhooc hánajtypä. ¹⁷ Haa ja'a yhamuu'dsø'øguiä, tägøøghii'x cumädaaxc metro hánajty quiøxpä.

¹⁸ Haagä jaspetsaahädiuñ ja'a hamuu'dsø'øgy hánajty. Haagä oro ja'a cajpt hánajty. Jaduhṃ hánajty quiähxø'øgy

nebiä hijxt jaančh tehṃ tiø'xypän. ¹⁹ Haa ja'a majmet-spä tsaä hānajty jiiḃy hijpā maa ja'a yhamuu'dsø'øgy miuu'dsø'tsooñän, haagä hočhaa hānajty miøød. Haa ja'a jayøjpā tsaajä, jaspe hānajty miøød; ja'a miämetspä, zafiro hānajty miøød; ja'a miädägøøgpä, ágata hānajty miøød; ja'a miämädaaxpā, esmeralda hānajty miøød; ²⁰ ja'a miämägøøxpä, ónice hānajty miøød; ja'a miädädujcpä, cornalina hānajty miøød; ja'a miäjuxtujcpä, crisólito hānajty miøød; ja'a miäductujcpä, berilo hānajty miøød; ja'a miädaaxtujcpä, topacio hānajty miøød; ja'a miämajcpä, crisoprasa hānajty miøød; ja'a miämajtu'ugpā, jacinto hānajty miøød; ja'a miämajmetspä, amatista hānajty miøød. ²¹ Ja'a majmetspä curaahagø'øw, haagä perlahädiuñ hānajty cødu'ugjaty. Haa ja'a mõjtu'u, orohädiuñ je'e. Jaduhñ hānajty quiahxø'øgy nebiä hijxt tiø'xiän.

²² Cábøch tsajtøjc jim̄ nnä'ägädä hijxy maa yø'ø cajptän, je'eguiøxpä coo ja'a Dios jim̄ chāna'ay møødä Meeghuung. Møjcuhdujtä Dios miøød. ²³ Haamb tsämaambä Dios jim̄ yhity møødä Meeghuung. Paadiä xøø jim̄ quia'a hañ ni ja'a po'o. ²⁴ Coo ja'a Dioshajxy jim̄ yhañ chāmamy, paadiä jäya'ayhajxy jiiḃy wiädita'añ, ja'a hajxy hānajty tøø ñähwá'ačhäbä. Møødä reyhajxy jiiḃy wiäditaambä. Yajmedsaamby hajxy mädyiijaty hoy yajxón. ²⁵ Cabä curaahaaw mänaa yhaduga'añ. Cab jaduhñ mänaa wyiingoodsø'øwa'añ maa yø'ø cajptän. ²⁶ Medsaambä jäya'ayhajxy jim̄ Dioswiingudsähgøøbiä. ²⁷ Cabä haxøøgpä jiiḃy mänaa tiägø'øwa'añ cajptooty, ni ja'a jäya'ayhajxy ca'awi-indøybä ni ja'a høhñdaacpä. Jagooyyä jäya'ayhajxy jiiḃy tiägø'øwa'añ pønjatiä xiøø jiiḃy miimb cujaay librojooty ja'a Meeghuung miøødpä. Jaaya'ayädshajxy cøjxta'axiøø jugyhadaamb nebiä Dios jiugyhatiän.

22

¹ Mänítøchä Diosmoonsä möjnøø tu'ug xyajnáhixøøyy jaančh tehṃ tiø'xy nebiä hijxtän. Jim hänajty piäd-sømø'øyy maa ja'a Dios ja'a Meeghuung hänajty miøød-häña'ayän. Ja'a möjnøø jaduḡmbä, yejpiä jugyhajt jaduḡn. ² Møjtu'ugujcä möjnøø hänajty piäyø'øgy. Mejt-snøøba'a ja'a quepychaa hänajty tu'ug tiäna'ay, ja'a jugyhajtyejpä. Majmetshoocä quepychaa hänajty tiøømbety tu'jomøjtpä. Wiindu'ugäpo'ojaty hänajty tiøømhaty. Ja'a yhaayhaamä jäya'ayhajxy ñähwa'ačh wiinduhṃyhagajpt. ³ Cabä haxøøgpä jim yajpaada'añ. Hix, jimä Dioshajxy yhäña'awa'añ møødä Meeghuung. Jimä mióonsäm wyiingudsähgø'øwa'añijäm. ⁴ Jaduhṡä wyiin jiojphajxy yhixáanäxä. Haa ja'a Dios xiøøhajxiä, jim cujaay miøød-hadáanäxä maa ja'a mioonsä wyiinnähgopcøxpän. ⁵ Cab jaduḡn mänaaxøø wyiingoodsø'øwaannä. Cabä xøø jim yhanaannä, ni jøøn jim quia'a hajajaannä. Ja'a Dios jim hajajaamb cudøø'xaamb. Haa ja'a hajxy jim tsänaabiä, cøjxta'axiøø hajxy jim guiobiernähada'añ.

⁶ Mänítøchä Diosmoonsä xñämaayy:

—Tehṃ tiøyhajt hädaa mädia'agy jaduḡn. Haa ja'a Diosä, quiejx ja'a quiuguexy jaduḡn coo ja'a mioonsä nøcxy yhawáanäxä coo miäbodhaty tijaty jadáanäp tunáanäp. Ja'a Dios jaduḡn najtscapxøøyy —nømhøchä Diosmoonsä xñämaayy.

⁷ —Mobädájpøch jiiby nhäda'aga'añ —nømä Dios miänaañ.

Jootcujc yhity pønjetiä Diosmädia'agy hoy cudiuumb nej yaa myiñän cujaay hädaa librojooty.

⁸ Høøch jaduḡn tøø nhixy tøø nmädooy, høøch Juanhajpä. Cooch nwiinhixpädøøyy, mänítøchä Diosmoonsä nwiinjicädaacy, ja'ačh hänajty tøø xyajwiinhixiäbä; nja

wiingudsähgø'øwáan_høch jaduñ. ⁹ Mänítøch je'e xñä-maayy:

—Ca'ačh xwyiingudsähgø'øy. Høøchä Dios xmioon-sähajp nej mijts jaduñ xmioonsähajpän coo ja'a Dios-mädia'agy hajxy myajwa'xy. Pønjaty hoy cudiuumb nej yaa myiñän cujaay hädaa librojooty, moonsähájtäp hajxy je'ebä ja'a Diósäm. Ja'a Dios mäböcy hajxy mwiingudsähgø'øwäp.

¹⁰ Mänítøch xñämäaguimbä:

—Tøø miäbodhaty coo ja'a Diosmädia'agy tiøjiada'añ nej yaa myiñän cujaay hädaa librojooty. Paady, cabä Dios-mädia'agy yu'učh myaghídät. Naxy mdehm yajwá'xät. ¹¹ Weenä ca'awiindøyhäna'c-hajxy jiaac jatcø'øy haxøøg. Weenä hoyhäna'c-hajxy jiaac cudiuñ hoy nebiä Dios yhane'emiän. Dioshuung hajxy je'eduhñ —nømhøchä Diosmoonsä xñämaayy.

¹² —Tøyhajt jaduñ. Mobädájpøch jiiby nhäda'aga'añ. Nøcxáambøchä jäya'ayhajxy nbäda'aga'añ hodiuum, ja'a hajxy hoy tøø quiudiúñäbä. Haa ja'a jäya'ayhajxy tøø quia'a cudiúñäbä, haxøøgtúumhöch hajxy nøcxy nbäda'aga'añ. ¹³ Høøch cøxiä nyajtsohndaac. Høøch jadähooc cøxiä nyajmayáangombä —nømä Dios miänaañ.

¹⁴ Jootcujc hajxy yhity pønjaty nähwaatsp. Je'edshajxy jiiby tägø'øwaamb Dioscajptooty. Je'edsä cuhdujt hajxy mo'owáanäp coo ja'a tøømdsa'am hajxy jiøø'xät ja'a jugyhajtyejpä. ¹⁵ Pero cabä ca'awiindøyhäna'c-hajxy jiiby tiägø'øwa'añ, ni ja'a mäwijtspä ni ja'a mäbäxujpähajxy, ni ja'a amigähamädoobähajxy, ni ja'a jäya'ay-yagho'pähajxy, ni ja'a quepychechwiingudsähgøøbiähajxy, ni ja'a høhndaacpähajxy.

¹⁶ —Høøch Jesucristo, tøøchä nguguexy nguexy coo ja'a hermanohajxy cøxiä yhawáanäxät. Høøchä rey David nhaphajpy nhoc-hajpy. Y xyhaphajp xyhoc-hájpøch

je'ebä. Høøch, jaxiøømhájpøch høøch —nømä Jesucristo miänaañ.

¹⁷ Jaduhnä Dioshespíritu miänaambä:

—Min —jadhñä Meeghuung tio'oxiøjc miänaambä.

Pøn jaduhñ mädoob, ween jaduhñ miänáambät:

—Min.

Pønä jioot pädaacp hamuumdu'joot coo cøjxta'axiøø jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän, yagjughadäänäp jaduhñ nebiä jiugyhatiän. Cab jaduhñ yagjuya'añii.

¹⁸ Pønjetiä Diosmädia'agy hamädoowhiyp nej yaa myiñän cujaay hädaa librojooty, nnämäabiøch jaduhñ coo ja'a mhamdsoo mädia'agy hajxy mga'a yajmäjaayø'øwät. Coo hajxy jaduhñ mjatcø'øwät, mänitä Dios hajxy xji-aanč tehñ yajtsaačpøgät nej yaa jaduhñ myiñän cujaay hädaa librojooty. ¹⁹ Y coo hajxy näje'ejaty mbuhgónät, cabä Dios hajxy xyagjughádät cøjxta'axiøø neby je'e jiugyhatiän, nej yaa myiñän cujaay hädaa librojooty. Cab hajxy jiiby xyajtägø'øwät Dioscajptooty.

²⁰ Jaaya'ay jaduhñ mädiaacpä, je'eduhñ mänaamb:

—Tøyhajt jaduhñ. Mobädájpøch jiiby nhäda'aga'añ —nømä Dios miänaañ.

Amén. Min paquiä Jesucristo. Miič højts nWiind-søñhajpy.

²¹ Ween mijtsä Jesucristo ja'a hoyhajt ja'a weenhajt nägøxiä xmio'oy. Amén.

El Nuevo Testamento en mixe de Guichicovi **New Testament in Mixe, Isthmus (MX:mir:Mixe, Isthmus)**

copyright © 1988 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixe, Isthmus

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixe, Guichicovi [mir], Mexico

Copyright Information

© 1988, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixe, Isthmus

© 1988, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 19 Oct 2021 from source files dated 9 Oct 2020

4e564219-157f-5807-b810-47a15308b8b8